

LATVISKI

IN-VOICE
4MPowerment

In-Voice4MPowerment

Jaunatnes sociālās iekļaušanas veicināšana, attīstot novatorisku kora
pedagoģiju un digitālās tehnoloģijas un praksi [KA220-SCH-000029442]

PR 4 - E-GRĀMATA SKAŅAS UN VIZUĀLAIS
MATERIĀLS IEKĻAUJOŠAI VOKĀLAJAI KORA
MĀCĪBAI/ APMĀCĪBAI

Co-funded by
the European Union

DEKLARĀCIJA

Šī publikācija ir daļa no IN-VOICE 4MPOWERMENT: Erasmus+ KA202 stratēģiskās partnerības projekta, ko finansē Eiropas Komisija laikposmam no 2022. līdz 2024. gadam.

Eiropas Komisijas atbalsts šīs publikācijas sagatavošanai nav uzskatāms par tās saturu, kas atspoguļo tikai autoru viedokli, apstiprinājumu, un Komisija nav atbildīga par tajā ietvertās informācijas iespējamo izmantošanu.

Ja rodas jautājumi vai komentāri par šo publikāciju, lūdzu, sazinieties ar projekta IN-VOICE4MPOWERMENT komandu, izmantojot projekta tīmekļa vietni.

<https://in-voice.schools.ac.cy/> vai pa e-pastu in-voice@schools.ac.cy

Projekta partneri:

IN-VOICE4MPOWERMENT projektu koordinē

Kipras Izglītības, sporta un jaunatnes ministrija, CYPRUS <https://www.moec.gov.cy/>

Projekta vadītājs: Dr. Georgia Neophytou, mūzikas vidusskolu inspektore

Projekta komanda (PR-T): Dr. Chrysanthi Gregoriou, Pepy Michaelides, Katherine Xenophontos

Sadarbībā ar: M:

APEM (Associação Portuguesa De Educação Musical), PORTUGĀLE

<https://musiceducationplus.apem.org.pt/>

PR-T: Manuela Encarnação, Carlos Batalha, Lina Santos, Carlos Gomes, Gilberto Costa

CSICY (Sociālās inovācijas centrs), ĪRIJA <https://csicy.com/>

PR-T: Pitsillides, A. Pitsillidou, K. Takkou, K. Theodoridou, C. Papanikolaou, P. Constanti.

DCU (Dublinas pilsētas universitāte), ĪRIJA <https://www.dcu.ie/>

PR-T: John O'Flynn, Dr. Patricia Flynn, Aine Mulvey

SIA LaVoCaLe Music Management, LATVIJA <https://www.latvianvoices.lv/>

PR-T: Laura Jēkabsone, Zane Stafecka

Lietuvas Mūzikas un teātra akadēmija, LIETUVA <https://lmta.lt/en/>

PR-T: Dr. Ruta Girdzijauskienė, Dr. Sandra Rimkutė-Jankuviene, Alina Diugevičiene

Muzikene, Basku zemes Augstākā mūzikas skola, SPĀNIJA <http://muzikene.eus/>

PR-T: Basilio Astulez, Maite Bilbao Bartolomé, Diana Campoo, Begoña Alonso

levads

Šī e-grāmata ir projekta IN-VOICE4MPOWERMENT rezultāts. Tā ir bagātīgs pedagoģisko vizuālo un skaņu materiālu krājums, kas paredzēts iekļaujošai vokālās kora pedagoģijai un mācībām.

Visām krājumā iekļautajām dziesmām ir īss fona apraksts un cita būtiska informācija, vadlīnijas attiecībā uz metodiskajām pieejām un izpildes ieteikumi skolotājiem/kora vadītājiem (piemēram, soli pa solim, kā iet vadlīnijas no vienkāršiem uz sarežģītākiem iespējamajiem vingrinājumiem un iesildīšanās, ieteikumi turpmākām mūzikas un citām aktivitātēm u. c.), kā arī idejas un piemēri improvizācijas un starpmākslas aktivitātēm (piemēram, koralogrāfijas un teatrāliem vai dramatiskiem meklējumiem) un radošām aktivitātēm, kurās iekļautas digitālās tehnoloģijas. Paturiet prātā, ka šīs idejas un ieteikumi atšķiras no dziesmas uz dziesmu, jo krājumā iekļautās dziesmas aptver plašu, daudzveidīgu un daudzveidīgu saturu, mūzikas un citu ieteikto aktivitāšu klāstu, ko var izpildīt dažādos kontekstos, vienlaikus tās pārradot atbilstoši izglītojamo (skolotāja/kora vadītāja un skolēnu) vajadzībām - tā faktiski izpaužas mūsu ideja un priekšlikums iekļaut visus!

Šajā vietā var atzīmēt, ka šis dziesmu krājums ir izvēlēts, pamatojoties uz konkrētām vadlīnijām. Tādējādi katra partnera vadlīnijas repertuāra atlasei bija šādas.

Dziesmās ir vismaz 2-3 elementi no turpmāk minētajiem:

- jebkuras valodas, bet ne pārāk daudz vārdu, sniedzot ieteikumu izpildījumam (gadījumos, kad ir daudz vārdu, dziediet tikai 1. vai 2. pantiņu). Konkrētāk, ir dziesmas no visām partnerorganizāciju valstīm, mūsu sinerģiskās Eiropas perspektīvas, t. i., Kipras, Īrijas, Latvijas, Lietuvas, Portugāles un Basku zemes/Spānijas, kā arī neliela, bet vērtīga materiāla izlase, kas atspoguļo projekta starptautisko perspektīvu, proti, "Dziesmas no visas pasaules".
- dziesmas un melodijas ar vēstījumu par iekļaušanu, mīlestību, prieku, skumjām un sajūtām kopumā, bezjēdzīgi vārdi, ikdienas darbības un cits līdzīgs saturs.
- ieteicamā vecuma grupa ir aptuveni 10-19 gadi, kas aptver pamatzglītību un vidējo izglītību.
- materiāls palīdz iedrošināt gan skolēnus, gan skolotājus uzsākt turpmākas darbības
- a cappella vai ar pavadījumu
- var ietvert ķermeņa perkusijas un/vai kora dziesmas
- vieta improvizācijai vai skaņu ainavām
- dziesmu ilgums var būt no īsa līdz garākam atkarībā no satura, aranžējuma utt.
- vienbalsīgi
- kanoni
- līdz 4 balsīm (jauktas un/vai vienādas)
- jebkuras atbilstošas iepriekš minēto kombinācijas

Turklāt tika ņemta vērā katra partnera pieredze saistībā ar iepriekš minēto un sintezējot krājumu. Faktiski skolotājs/kora vadītājs var redzēt, ka krājumā iekļautas dziesmas, aranžējumi (no vienkāršiem līdz sarežģītākiem) un papildu aktivitātes, kas atspoguļo kora dziedāšanas daudzveidību dažādos Eiropas reģionos un ārpus tās, tomēr visās dziesmās ir melodija ikvienam. Skolotāja/kora vadītāja un izglītojamo ziņā ir pašiem izveidot savus ceļus un pieņemt lēmumus par to, kā tālāk pētīt atbilstoši savām vajadzībām.

Vēl viena novatoriska šī krājuma iezīme ir jaunu skaņdarbu un aranžējumu pasūtīšana speciāli IN-VOICE4MPowerment. Esam pateicīgi mūsu Latvijas partnerorganizācijai, komponistei Laurai Jēkabsonai, kura īpaši šim projektam aranžēja pa vienai dziesmai no katras partnervalsts. Turklāt mūsu Īrijas partnerorganizācijas komponiste Laura Šeils, komponiste no Īrijas partnerorganizācijas, īpaši mūsu projektam komponēja kanonu Everybody Can Make a Difference, kā arī komponēja jaunus aranžējumus īru dziesmām.

Šeit ir saites uz izrunas ceļvežiem un bagātīgu audio un video materiālu klāstu. Jāatzīmē, ka citātu vai bibliogrāfisko atsauču vietās ir pievērsta uzmanība tam, lai tās tiktu izceltas un norādītas.

Mēs vēlamies pateikties visiem mūsu partneriem par aizrautīgu, sinerģisku un iekļaujošu ieguldījumu šajā izdevumā un publikācijā, jo īpaši maestro Basilio Astulez (no mūsu Spānijas partnerorganizācijas) un komponistei Laurai Jēkabsonai par šī izdevuma vadīšanu un iedvesmas, vērtīgu ieskatu un pieredzes sniegšanu.

Mēs jūtamies ārkārtīgi satraukti un pārņemti ar šo publikāciju, un ceram, ka jūs visi jūtaties tikpat spēcīgi kā mēs!

Projekta partnerības vārdā,

Redaktori,

==

Pepy Michaelides & Chrysanthi Gregoriou

Contents

Ievads	3
Everybody Can Make a Difference.....	6
Dziesmu izlase no apkārt pasaulei	9
Tongo	9
E Malama	12
Akai Hana Shiroi Hana	14
T'Filati (Ha Azina)	16
Banaha.....	18
Kanbon palangak pagoz.....	20
Bēdu manu lielu bēdu	22
unaM udēB.....	24
Não tragais borzeguis pretos	26
Canção para embalar meninos e meninas	28
Lough Erin Shore.....	31
Pur beilar el pingacho	35
Ma fali e	37
Down by the Salley Gardens.....	39
Asherombasma.....	42
Ceol Earraigh	48
Lek gervelès	53
Saulala Riduola	58
Ayia Marina tjai Tzyra.....	64
Maitia nun zira?	67
Buva dūda Vilniuj	71
Dindaru Dandaru.....	74
Titity, tatatoj.....	80
Kypriaki Serenata.....	84
Siúil, a Rúin	101
Skolēnu balss nostiprināšana kora klasē, izmantojot BandLab lietojumprogrammu	112

Everybody Can Make a Difference

Canon in 4

Words & Music by Laura Sheils

"Everybody can make a difference" ir īru komponistes Lauras Šīlsas (Laura Shiels) skaņdarbs "Canon in 4", kas īpaši pasūtīts projektam In-VOICE4MPowerment.

Teksti in Basque :

Diferentzia ospa dezagun, guztiok daugagu zer esan
Denon artean lanean ekin, nahi duguna lortzeko gai.

Teksti in Greek:

Ας γιορτάσουμε όλοι τώρα, κάθε βήμα πάμε και πιο μπροστά
Φώς αγάπη δίνουμ'όλοι τώρα, για να γίνειη διαφορά

Transliteration:

As yortásoume óloi tóra, káthe víma páme kai pió brostá
Phos aghápi dhínoum'óloi tóra, ya na yíni l dhiaforá.

Teksti in Latvian:

Katrs viens var ko mainīt Katrā no mums ir spēks iespējas nāks mūsu ceļā, lai mēs kopā strādātu kā viens.

Teksti in Portuguese:

Todos fazem a diferença, todos podem dar sua amor e luz.
Vamos celebrar as diferenças, juntos trabalham como um.

Teksti in Lithuanian:

Mes juk keis ti pa sau li ga lim, mes kiek vie nas tu ri me vaid me ni.

Ga li my bes veik ti ra si me ke ly, ir mu su die na nu švis

Video (no In-Voice4Mpowerment koncerta):

<https://youtu.be/GRxPjGXNlUA>

Metodiskie un izpildījuma ieteikumi, tostarp teatrālā improvizācija:

- Iesildīšanās, kas balstīta uz dziesmas ritmiskiem un melodiskiem modeļiem, izmantojot bezjēdzīgus vārdus un vēlāk kombinējot dziesmas vārdus vai frāzes, piemēram, "Everybody", "make a difference", "role to play".
- Izmantot ķermeņa perkusijas, vispirms izmantojot pamata klavieres un pēc tam pievienojot dažādus dziesmas ritmiskos rakstus.
- Šajā brīdī skolēni var eksperimentēt, improvizējot savus ritmiskos dialogus, pamatojoties uz iepriekšējo. Viņi var izmantot savu runājošo/dziedošo balsi dažādos veidos, tā ir mūsu/viņu/viņa/visu izpausme.
- Māciet melodiju pēc dzirdes.
- Dziediet melodiju, vienlaikus izmantojot ķermeni (vēl bez ķermeņa perkusijām!) pulsa uzturēšanai (piemēram, šūpojoties, klabinot, izmantojot plecus utt.).
- Dziediet melodiju, izmantojot ķermeņa perkusiju
- Dziediet dziesmu attiecīgi 2, 3, 4 partiju kanonā
- Skolēni var "sarunāties" mazākās grupās, dziedot melodijas divtaktes frāzes dažādās valodās vai katrai divtaktes frāzei izmantojot citu valodu.
- Skolēni var improvizēt dziesmas ievadu un nobeigumu, izmantojot daļu no tās materiāla vai savu materiālu, ko viņi piesaista dziesmas izpildījumam.
- Skolēni improvizē savus melodiskos ostināti, lai pavadītu dziesmu.
- Uzsāciet diskusiju par dziesmas tekstu un tās vēstījumu. Skolēni var improvizēt teatralizētu dziesmas ievaddaļu, kas atspoguļo dziesmas vēstījumu.
- Var izveidot lielāku dziesmas izpildījuma struktūru, kurā apvienots teatralizēts ievads, dziesmas melodija, kas izpildīta dažādās valodās (ar valodas maiņu ik pēc diviem taktiem), dziesma vienbalsīgi, kanonā, harmonizēta ar melodiskiem ostināti, kanonā un harmonizācijā vienlaicīgi, pievienojot ķermeņa perkusijas (vienlaicīgi vai starp daļām utt.), iespējas ir gandrīz bezgalīgas!

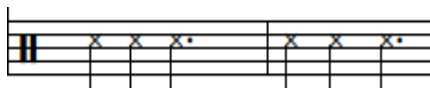
Dziesmas saskaņošana

[Papildu partijas (ar teksta pielāgojumu) soprānam (deskantam), altam, tenoram un basam radījis P. Michaelides].

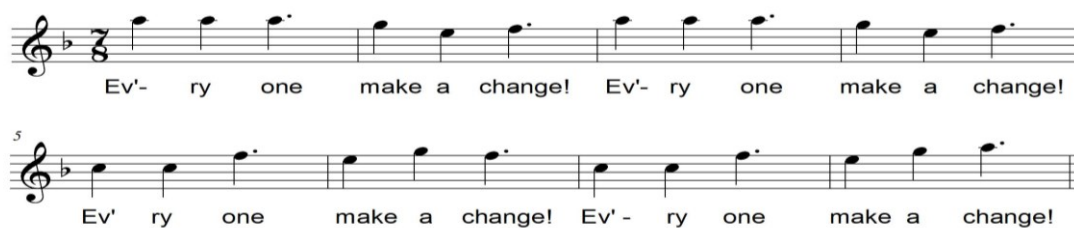
Kanons piedāvā dažādas harmonizācijas iespējas, tomēr tiek ieteikts šāds divu taktu akordu zīmējums,

F F F // C7 C7 F//

pēc ritmiskā parauga

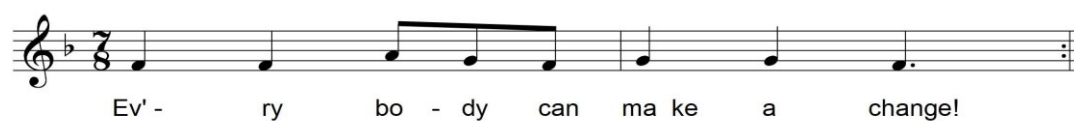
Papildu līnijas soprānam (deskantam), altam, tenoram un basam
soprānam

Altam

Tenoram

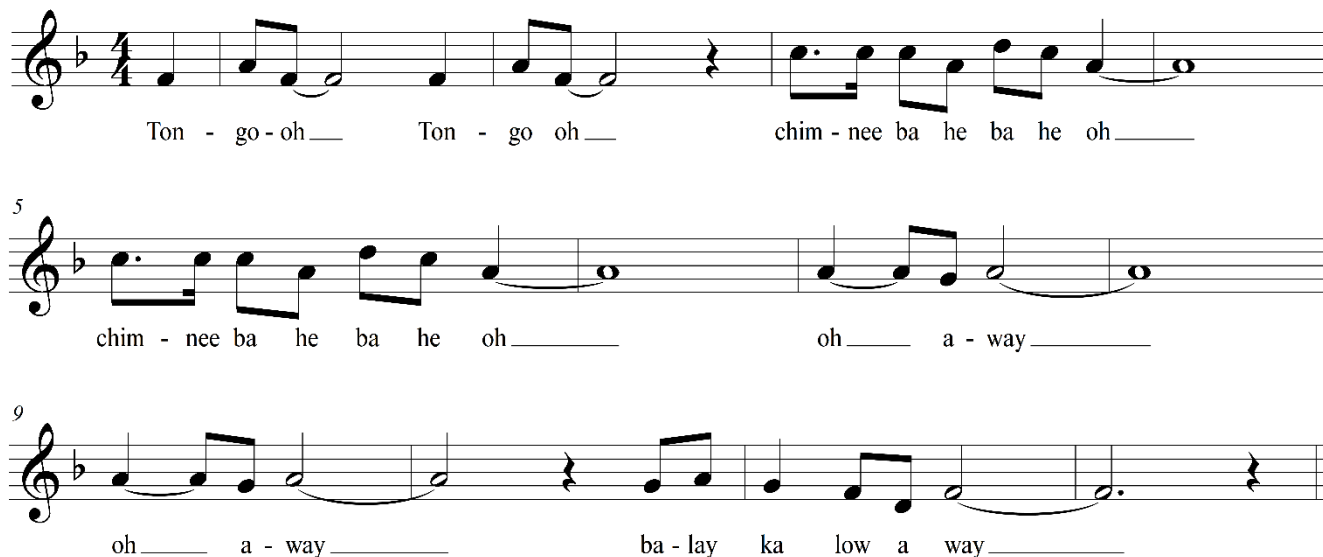
Basam

Dziesmu izlase no apkārt pasaulei

Tongo

Tradicionālā polinēziešu

Tongo ir tradicionāla kanoe dziesma, kuras pirmsākumi meklējami Klusā okeāna Polinēzijas vai Malēnijas salās. Tongo vairākās polinēziešu valodās, piemēram, gela, kiribati un tongiešu valodā, nozīmē mangrovju audzes. Tā kā ir daudz dažādu dziesmas teksta fonētisko versiju un vairāk nekā 40 polinēziešu vai malēniešu valodu, nav iespējams izsekot precīzam dziesmas teksta tulkojumam. Dziesma tiek dziedāta kā "atbalss", vadītājam dziedot vienu rindiņu, bet grupai atkārtotot vārdus. Domājams, ka to dziedāja kā "darba dziesmu" kanoe braucēji, lai sazinātos no kanoe uz kanoe, ceļojot starp salām, un lai, braucot pa ūdensceļiem, laikus ievērotu airi.

Teksti:

Tongo-oh, Tongo-oh
Tongo-oh, Tongo-oh
Chim-nee-by-nam-by-oh
Chim-nee-by-nam-by-oh
Oh-ah-way
Oh-ah-way
Balayka-low-awey
Balayka-low-awey

Latviešu valodas tulkojums:

Mangoroves
Pārsvarā netulkojami vārdiņi
Bwe (bye) kiribati valodā nozīmē stūres airis

Metodoloģiskie un veikspējas ieteikumi:

- Iesildīšanās, pamatojoties uz dziesmas muzikālo materiālu
- Iemācīt dziesmu pēc dzirdes, izmantojot izsaukuma un atbildes metodi.
- Dziediet dažādas frāzes, mainot dinamiku, izteiksmes zīmes, ātrumu, raksturu utt.
- Pievienojiet ķermeņa perkusiju
- Izpētiet dziesmas ritmiskos un melodiskos ostināti, izmantojot tos grupas improvizācijā.
- Skolēni paši izveido ritmiskus un melodiskus ostināti.
- Izpētīt ķermeņa kustību/gestuālās iespējas
- Pievienojiet koralogrāfiju un dramatiskus/teātra elementus.
- Izpilda dziesmu kanonā
- Meklējiet citas līdzīga satura aicinājuma un atbildes dziesmas.
- Izveidojiet šīs dziesmas ievadu, izmantojot tematisko materiālu no dziesmas BandLab programmā

Tongo in canon

The musical score for 'Tongo in canon' is written for two voices in 4/4 time, featuring a key signature of one flat (Bb). The score is divided into three systems, each with two staves. The lyrics are written below the notes, with some words underlined to indicate specific rhythmic patterns. The first system includes the lyrics 'Ton - go-oh', 'Ton - go oh', and 'chim-nee ba he ba he oh'. The second system includes 'chim - nee ba he ba he oh', 'oh a - way', and 'chim - nee ba he ba he oh'. The third system includes 'oh a - way', 'ba-lay ka low a way', and 'oh a - way ba-lay ka low a way'. The score ends with a double bar line.

Ton - go-oh Ton - go oh chim-nee ba he ba he oh

Ton-go-oh Ton-go oh chim-nee ba he ba he oh

chim - nee ba he ba he oh oh a - way

chim - nee ba he ba he oh oh a - way

oh a - way ba-lay ka low a way

oh a - way ba-lay ka low a way

Video (no In-Voice4Mpowerment koncerta):

<https://youtu.be/GRxPjGXNIUA>

Izpētīt:

Grega Gilpina kora aranžējums:

<https://www.youtube.com/watch?v=2CplF0mVyg0>

Šeit varat noklausīties skolēnu muzikālo darbu,
ko iedvesmojusi šī dziesma:

<https://youtu.be/SPVQWWdjiJc>

Vairāk par radošo procesu lasiet 115.-116. lpp.

E Malama

Hawaii

E Ma - la - ma - i ka he - i - au E Ma - la - ma - i ka he - i - au

5 e ma - la - ma po - no i ka he - i - au he _____ **Fine**

9 Earth and Sky Sea and Stone

13 hold this land in sa - cred - ness _____ **D.C. al Fine**

E Malama* - Hawaiian Earth Blessing (Havaju zemes svētība) sākotnēji sarakstīja Braiens Keslers, bet vēlāk to adaptēja Marks un Šarija Andersoni. Mālama jēdziens ir svarīga Havaju kultūras iezīme. Mālama attiecas uz vidi, kultūru un visu, ar ko cilvēks mijiedarbojas, un nozīmē "rūpēties, kopt, rūpēties, rūpēties, saglabāt, aizsargāt" (Hawaiian Dictionary by Mary Kawena Pukui and Samuel H. Elbert 1986). Šo vārdu bieži saista ar frāzi "mālama ka 'aina", kas nozīmē "rūpēties par zemi", vai "mālama i ke kai, a mālama ke kai ia 'oe", kas nozīmē: "Rūpējies par okeānu, un okeāns parūpēsies par tevi!".

**Dalākus ieteikumus un aktivitātes var atrast Burns, A. & Partington, G. (2015). Community Voiceworks. Oxford: Oksfordas Universitātes izdevniecība*

Teksti

E malama i ka Heiau,
E malama i ka Heiau,
E malama pono i ka Heiau E,
Earth and Sky, Sea and Stone, hold
this Land in sacredness

Latviešu valodas tulkojums

Rūpējieties par svēto zemi,
Taisnīgi rūpējieties par svēto zemi,
Jā, patiešām.

Metodoloģiskie un veikspējas ieteikumi:

- Iesildīšanās, pamatojoties uz dziesmas rakstiem.
- Iemācīt dziesmu pēc dzirdes.
- Dziediet dažādas frāzes, mainot dinamiku, izteiksmes zīmes, ātrumu, raksturu utt.
- Pievienojiet ritmisko pavadījumu ķermeņa perkusijās.
- Izpētīt dziesmas ritmiskos un melodiskos ostinātus, izmantojot tos grupas improvizācijā.
- Skolēni paši izveido ritmiskus un melodiskus ostinātus.
- Izpildīt dziesmu kanonā
- Izpētīt ķermeņa kustību iespējas
- Pievienojiet koralogrāfiju un dramatiskus/teātra elementus
- Izveidojiet dziesmas ievaddaļu un nobeigumu, koncentrējoties uz dabas skaņu ainavām un izmantojot balsi dažādās funkcijās.
- Meklējiet citas dziesmas ar līdzīgu saturu
- Apspriediet dziesmas vēstījumu un izveidojiet ievadu (vai vidusdaļu, vai nobeigumu) ar improvizētu dramatisku daļu.
- Izveidojiet šīs dziesmas ievadu, izmantojot tematisko materiālu no dziesmas BandLab.
- Izpildiet dziesmu kanonā, ar kordziesmu un ar ievadu un nobeigumu, iekļaujot teatrālus elementus, skaņu ainavas un digitālus veidojumus.

Video (no In-Voice4Mpowerment koncerta):

<https://youtu.be/rwaYFGJQdMk>

Izpētīt:

Nickomo SATB aranžējums

Video

https://www.youtube.com/watch?v=8z6_FFf-wyk&t=122s

Šeit varat noklausīties skolēnu muzikālo darbu, ko iedvesmojusi šī dziesma:

<https://youtu.be/KOxB8Klqi70>

Vairāk par radošo procesu lasiet 115.-116. lpp.

Akai Hana Shiroi Hana

Japāna

A - ka - i ha - na tsun - de a - no hi - to ni a - ge - yo

5 A - no hi - to no ka - mi ni ko - no ha - na sa - shi - te a - ge - yo

9 A - ka - i ha - na a - ka - i ha - na a - no hi - to no ka - mi ni

13 Sa - i - te yu - re - ru da - rou o - hi - sa - ma no you ni

Japāņu dziesmu "Akai Hana Shiroi Hana" radīja Mie Nakabajaši, un sākotnēji to 1970. gada jūnijā kā otrā singla "Jinsei" B pusi izdeva folka grupa Akai Tori. Nākamajā gadā tā kļuva par dziesmu grupas 4. albumā "Takeda no Komi" (Takeda Lullaby), kas tika izdots 1971. gada jūlijā. 2019. gadā tā parādījās kā Mio dziesma animācijas filmā "Dororo".

Teksti

Akai hana tsunde ano hito ni ageyo
Ano hito no kami ni kono hana sashite ageyo
Akai hana akai hana ano hito no kami ni
Sa-i-te yu-re-ru da-rou o-hi-sa-ma no you ni

Shiroi hana tsunde ano hito ni ageyo

Ano hito no mune ni kono hana sashite ageyo
Shiroi hana shiroi hana ano hito no mune ni
Saite yureru darou otsuki-san no you ni

Latviešu valodas tulkojums:

Es noplēšu sarkanu ziedu un dāvināšu to tev.
Es ieliku to tavos matos
Sarkans zieds, sarkans zieds, tavos matos
Zied un šūpojas kā saule

Es izraudzīšos baltu ziedu un dāvināšu to tev.

Es to uzliku tev uz krūtīm
Balts zieds, balts zieds, uz tavām krūtīm
Zied un šūpojas kā mēness
source: <https://www.animesongTeksti.com/dororo/akai-hana-shiroi-hana>

Video (no In-Voice4Mpowerment koncerta):

<https://youtu.be/CN0hf08u0Os>

Izpētīt:

Dzied tautas mūzikas grupas Akai Tori dalībniece Junko Jamamoto. <https://www.youtube.com/watch?v=tY0f1-Jdql&t=1s>

Dzied grupa Akai Tori
<https://www.youtube.com/watch?v=84FvsV7Y1Bc>

Metodoloģiskie un veikspējas ieteikumi:

- Iesildīšanās, pamatojoties uz dziesmu (ziedu vākšanas, ziedēšanas, ziedēšanas utt. atspoguļojums).
- Iemāciet dziesmu pēc dzirdes.
- Dziediet dažādas frāzes, mainot dinamiku un izteiksmes zīmes.
- Izpētiet ķermeņa kustību iespējas
- Skandējiet dziesmas melodiju un pievienojiet žestus/ ķermeņa kustības/ mainīgu sejas izteiksmi.
- Izveidojiet šīs dziesmas ievadu un nobeigumu, koncentrējoties uz dabas skaņu ainavām (vējš, koki, ziedi) un izmantojot balsi dažādos veidos.
- Pievienojiet koralogrāfiju un dramatiskus/teātra elementus.
- Meklējiet citas dziesmas ar līdzīgu saturu (un, iespējams, ziedu un mīlestības metaforu).
- Apspriediet dziesmas vēstījumu un izveidojiet ievaddaļu (vai vidusdaļu, vai nobeigumu) ar improvizētu dramatisko daļu.
- Izveidojiet šīs dziesmas ievadu, izmantojot tematisko materiālu no dziesmas BandLab.
- Izpildiet dziesmu ar kordziesmu un ar ievadu un nobeigumu, iekļaujot skaņu ainavas un/vai teātra elementus, un digitālos veidojumus.

Izraēla

Dziesmas autore ir Naomi Šemere (Naomi Shemer), vadošā Izraēlas mūziķe un dziesmu autore, kas 1983. gadā saņēma Izraēlas Mūzikas balvu, prestižu apbalvojumu par ieguldījumu Izraēlas tautas mūzikā. Dziesmas pamatā ir Bībeles 55. psalms. Psalms attiecas uz nodevības un nemiera apgrūtinātas dvēseles mokošu saucienu, kuru pārņem bailu, apjukuma un izmisuma sajūtas. Atzīstot nepieciešamību pēc vadības un mierinājuma, izmisīgais sauc pēc dievišķas iejaukšanās, nododot visu nastu augstākam spēkam un rodot mierinājumu apzinā, ka šajā cīņā nav viens.

Ha'azina Elohim tfilati
ve'al na titalem mitechinati.
Mi yiten li kanaf kayona,
a'ufa li ve'eshkona.
Ani el Elohai ekra
vehu yoshieni.

Uzklausī, Dievs, manu lūgšanu
un neaizmirsti manu lūgumu.
Kas dos man spārnu
lai es varētu lidot un dzīvot kā putns.
Es aicināšu Dievu
un Viņš mani izglābs.

16

Methodological and performance suggestions

iesildīšanās, pamatojoties uz dziesmu (tās var atspoguļot klausīšanos vienam otrā, spārnu došanu lidojumam utt.)

iemācīt dziesmu pēc dzirdes.

Dziediet dažādas frāzes, mainot dinamiku un izteiksmes zīmes.

Izpētiet melodiju, pievienojot atbildes frāzes 3.-4. un 7.-8. taktā, izmantojot iepriekš dziedātās frāzes (attiecīgi 1.-2. takts, ieskaitot anakrusi un 5.-6. takts).

Izpētīt refrēna melodijas harmonizāciju, pievienojot (mutiski) melodiju 3. vai citās līnijās.

Izpētīt ķermeņa kustību iespējas

Dziediet dziesmas melodiju un pievienojiet žestus/ķermeniskās kustības.

Izveidojiet šīs dziesmas ievaddaļu un nobeigumu, koncentrējoties uz ķermeņa izmantošanu dažādās funkcijās izvēlētajā(-ās) telpā(-ās), vienlaikus ieskandinot/izpildot dziesmu.

Pievienojiet koralogrāfiju un dramatiskus/teātra elementus.

Apspriediet dziesmas vēstījumu un izveidojiet ievaddaļu (vai vidusdaļu, vai nobeigumu) ar improvizētu koralogrāfisku daļu.

Meklējiet citas dziesmas ar līdzīgu saturu (lūgšana; vēstījums/ izpausme; lidojuma/putna metafora; kā tās visas ir saistītas).

Video (no In-Voice4Mpowerment koncerta):

<https://youtu.be/nmsCKCa7k54>

Izpētīt:

Avnera Naima horeogrāfija, 1994. g.

<https://www.youtube.com/watch?v=c8z3MLTw8E>

<https://www.folkdancenotes.com/dancenotes/tfilati.htm>

Psalm 55 <https://www.hebrewsongs.com/psalm55.htm>

Oriģināldziesma, ko dzied Naomi Šeimere (Naomi Shemer)

<https://www.youtube.com/watch?v=XJNibOFyyHw>

Vēl viena Ellas Bat dziesmas versija

<https://www.youtube.com/watch?v=6Q-IF3Uc0dg>

Banaha

Kongo

Fine

Si - si, si - si, do-la-da, ya-ku si-ne la-du__ ba-na - ha. ba-na-

5 ha, ba-na - ha, ya-ku si-ne la-du__ ba-na - ha. Ba-na - ha,

10 Ha, ba-na - ha, ya-ku si-ne la-du__ ba-na - ha. **D.C. al Fine**

Šī dziesma ir no Katangas provinces Kongo dienvidos, un tās teksts ir dziedāts kilubu valodā. Šī dziesma kļuva pazīstama visā pasaulē, kad beļģu priesteris tēvs Gvido Haazens to dziedāja kopā ar 50. gados izveidoto kori Les Troubadours du Roi Baudouin, kura mērķis bija izplatīt Kongo mūziku. Korī ar pievienotu perkusiju sekciju dziedāja 45 zēni vecumā no 9 līdz 14 gadiem un 14 skolotāji no Kamina skolas Ziemeļkatangā. 1958. gadā koris sešus mēnešus apceļoja Eiropu, uzstājoties Beļģijā, Nīderlandē un Vācijā, un pat dziedāja Pasaules izstādē Briselē (Briseles universālajā un starptautiskajā izstādē), kas notika no 1958. gada 17. aprīļa līdz 19. oktobrim. 1957.-58. gadā tēvs Gvido Haazens kopā ar kora ļaudīm no Luba (vai Baluba), etnolingvistiskās grupas, kas ir Kongo dienvidu centrālā reģiona pamatiedzīvotāji, radīja Missa Luba - latīņu Mises noformējumu, kas tika dziedāts tradicionālā kongojiešu stilā, izmantojot kolektīvas improvizācijas par tradicionālajām dziesmu formām. Pirmo reizi tas tika ierakstīts 1958. gadā, pēc tam 1964. gadā tas tika izdots Lielbritānijā, bet 1965. gadā - ASV. Banaha dziesma ir iekļauta Missa Luba albumā ar papildu nosaukumu Kareivja dziesma.

Teksti (Kiluba)

Sisi, sisi, dolada,
Yaku sine ladu banaha.
Sisi, sisi, dolada,
Yaku sine ladu banaha.
Banaha, banaha,
Yaku sine ladu banaha.
Banaha, banaha,

Latviešu valodas tulkojums:

Ananāsu koka pakājē
Yaku ieber banānu savas tantes sarkanajā
cepurē.
Ananāsu koka pakājē
Yaku ieber banānu tantes sarkanajā cepurē.

Banāns, banāns,

Yaku sine ladu banaha.

Ha, banaha,
Yaku sine ladu banaha.
Ha, banaha,
Yaku sine ladu banaha.

Yaku ieber banānu tantes sarkanajā cepurē.
Banāns, banāns,
Yaku ieber banānu tantes sarkanajā cepurē.
Banāns, banāns,
Yaku ieber banānu savas tantes sarkanajā
cepurē.
Banāns, banāns,
Yaku ieber banānu tantes sarkanajā cepurē.

from mamalisa.com

Metodoloģiskie un veikspējas ieteikumi:

- Iesildīšanās, balstoties uz dziesmas paraugiem.
- Mācīt dziesmu pēc dzirdes.
- Dziediet dažādas frāzes, mainot dinamiku, izteiksmes zīmes, ātrumu, raksturu utt.
- Pievienojiet dziedāšanai ritmisko pavadījumu ķermeņa perkusijās.
- Pievienojiet dziedāšanai melodisku pavadījumu, izmantojot četru taktu frāzes kā melodiskus ostināti.
- Izpētīt dziesmas ritmiskos un melodiskos ostināti, izmantojot tos grupas improvizācijā.
- Skolēni paši izveido ritmiskus un melodiskus ostināti.
- Izpilda dziesmu kanonā
- Izpētīt ķermeņa kustību iespējas
- Pievienojiet koralogrāfiju un dramatiskus/teātra elementus
- Izveidot dziesmas ievaddaļu un nobeigumu, koncentrējoties uz dabas skaņu ainavām un izmantojot balsi dažādos veidos, radot atbilstošu atmosfēru.
- Meklējiet citas dziesmas ar līdzīgu saturu
- Apspriediet dziesmas vēstījumu un izveidojiet ievadu (vai vidusdaļu, vai nobeigumu) ar improvizētu ķermeņa perkusiju sekciju.
- Izveidojiet šīs dziesmas ievadu, izmantojot tematisko materiālu no dziesmas BandLab programmā
- Izpildiet dziesmu kanonā, ar kordziesmu un ar ievadu un nobeigumu, iekļaujot teatrālus elementus, skaņu ainavas, ķermeņa perkusijas un digitālos veidojumus.

Video (no In-Voice4Mpowerment koncerta):

<https://youtu.be/GVP33yS4QI8>

Izpētīt: Ieraksts no Missa Luba albuma ASV izdošanas 1965. gadā.

https://www.youtube.com/watch?v=vAk_4zmvRi8

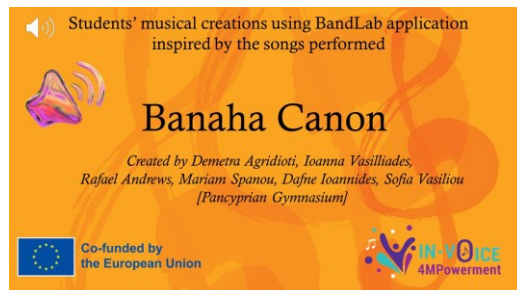
Vairāk par Missa Luba

https://en.wikipedia.org/wiki/Missa_Luba

Šeit varat noklausīties skolēnu muzikālo darbu, ko iedvesmojusi šī dziesma:

<https://youtu.be/SPVQWWdjiJc>

Vairāk par radošo procesu lasiet 115.-116. lpp.

Kanbon palangak pagoz

Basku zeme, Spānija

levada melodija (vienbalsīgi):

Mun-du mun-du-tik E - u -ro- pa- ra e-ta Eu-ro- pa- tik gu
Si que -reis bai-lar con es- ta can-cion al a- le- gre rit - mo
re_e-txe- ra Eus- ka- le- rri- ko kan-bo he- rri - a
de Cam-bo no os des-pis- teis, pres -tad a - ten - cion

Part 1:

Txu-kuntxu- kun txu-kumtxu-kum txu- kun txu-kun txu- kun txu-kun
txu-kun txu-kun txu-kun txu-kun txu - Ku-txun- ku-txum Baigoa-zen!Goa- txu - ku txu - ku-txum Baigoa -zen!

Part 2:

Goa - zen Goa- zen Goa- zen Goa -
zen bai txu-kun txu-kun! Kan - zen bai txu- kun txu-kun!

Part 3

kan - bon pa-lan- gak, pa-lan-gak pa-goz, Kan- bon pa-lan-gak ma-goz kan-
bon pa-lan - gak, pa-lan- gakpa-goz, Kan - bon pa-lan - gak pa -goz

Kanbon palangak pagoz ir jautrs kanons, pirmais no krājuma Trabakantuak/Trabacantos ar populāru tekstu un Džoxemari M. Itturalde tekstu, kam mūziku komponējis David Azurza*. Šis kanons ir ļoti piemērots iesvētību koriem, gan bērnu, gan jauniešu, gan pieaugušo koriem, tā pamatā ir populāra basku vārdu spēle. To var izpildīt a capella, klavieru pavadījumā vai ar citiem iespējamajiem instrumentiem.

Kanbon palangak pagoz ir publicēts arī kā daļa no 9. Pasaules koru mūzikas simpozija kopīgā dziedāšanas repertuāra Argentīnā 2011. gadā, Europa Cantat Junior Norvēģijā 2014. gadā un Itālijā 2012. gadā.

* Šo kanonu un Trabakantuak/Trabacantos var atrast www.oihuhau.com.

Uzklausiet izrunu: <https://youtu.be/rl9bEcvHauA>

Teksti

Mundu mundutik
Europara eta Europatik
Gure etxera
Euskalleriko Kanbo herria

Latviešu valodas tulkojums

Pasaule no visas pasaules
Uz Eiropu un no tās
Uz mūsu māju
Kanbo pilsēta Basku zemē

Txukun, txukun
Bai goazen!
Goazen, goazen, goazen bai
Txukun Txukun
Kanbon palangak pagoz (4 x)

Glīti, glīti,
Braucam!
Dosimies, dosimies, dosimies, dosimies
Glīti, glīti,
Kanbo bāri ar dižkokiem (4 X)

Metodoloģiskie un veiktspējas ieteikumi

- Iesildīšanās vingrinājumi, kas saistīti ar dziesmas rakstiem.
- Iemācīties ievadmelodiju vienbalsīgi
- Atsevišķi apgūt dažādas daļas
- Pievienojiet ritmisko pavadījumu un/vai ķermeņa perkusiju.
- Izpildīt dziesmu, pievienojot pa vienai daļai
- Izpildīt dziesmu kanonā
- Izpētīt dziesmas ritmiskos un melodiskos ostināti, izmantojot tos grupas improvizācijā.
- Meklēt citas vārdu spēles un izmantot vārdus, lai radītu savus ritmiskos un melodiskos ostināti.
- Izveidojiet ievadu šai dziesmai, izmantojot tematisko materiālu no dziesmas BandLab programmā

<https://youtu.be/C3ITsyVrKol>

Bēdu manu lielu bēdu

Latvija

Teksti

1. Bēdu manu, lielu bēdu,
Es par bēdu nebēdāj'. X 2
Piedz. x 2
Ramtai ramtai radiridirīdi,
Ramtai rīdi rallala.
2. Liku bēdu zem akmeņa,
Pāri gāju dziedādam'.
Piedz. x 2
3. Es negāju noskumusi
Nevienā(i) sētiņā.
Piedz. x 2
4. Ar dziesmiņu druvā gāju,
Ar valodu sētiņā.
Piedz. x 2

Videos:

Ar piedāvāto horeogrāfiju:

<https://youtu.be/pyBceGFwu-c?si=NIRW7cFCKZ8yU-Oa>

Tempa maiņas piemērs refrēnā, kā arī tonalitātes maiņa:

<https://www.youtube.com/watch?v=3LcscI0oLVY>

No Dziesmu un deju svētkiem:

<https://www.youtube.com/watch?v=QIBwSHJP7sc>

Metodoloģiskie un veikspējas ieteikumi:

- Iemāciet dziesmu no galvas vienmērīgā mērenā tempā un izpildiet to vienā grupā vai divās grupās, vienai atkārtotot otru, jo katra frāze atkārtojas.
- Izpildiet dziesmu ar ķermeņa perkusiju uz pamata ritmiskiem elementiem: piemēram, pulss, spēcīgi sitieni (tēze), no dziesmas izrietošs ritmiskais ostinato utt.
- Izpildiet dziesmu ar šādu ritmisko pavadījumu vai nu ar ķermeņa perkusijām, vai izmantojot Orffa klases instrumentus. Turklāt dziedātāji var izvēlēties sadzīves priekšmetus kā skaņu materiālus un izmantot tos ritmiskajā pavadījumā.

- Izpētiet refrēnu, mainot ātrumu un dinamiku.
- Izveidojiet horeogrāfiju katrai frāzei.
- Pievienojiet vokālu vai instrumentālu dronu, pamatojoties uz akordiem.
- Pievienojiet otru balsi refrēnā.

Iepazīstieties ar nākamo SATB aranžējumu, kurā Teksti tiek izmantoti otrādi (!)*, ko radījusi In-Voice4Mpowerment Latvijas partnere, komponiste Laura Jēkabsons.

Turpmāk varat apskatīt aranžējuma pirmo lappusi. Jūs atradīsiet pilnu aranžējumu šeit:

<https://in-voice.schools.ac.cy/wp-content/uploads/2024/04/Unam-Udēb-Full-Score.pdf>

**Notice how Bēdu Manu becomes unaM udēB and so on. Such fun!*

unaM udēB

Latvija
(Izdevums skolu koriem 2023)

With Joy $\text{♩} = 110$

Latvian Folksong backwards
arr. Laura Jēkabsone

System 1:

Soprano: *pp*
u - na - mu dē - bu na - m u - na - mu dē - bu na - m

Alto: *pp *whisper*
u* - na - mu - u - dēb u - na - mu - u - dēb

Tenor: *pp*
u - na - mu dē - bu na - m u - na - mu dē - bu na - m

Bass: *pp *whisper*
u* - na - mu - u - dēb u - na - mu - u - dēb

System 2:

S. *cresc.*
u - na - mu dē - bu na - m u - na - mu dē - bu na - m

A. *cresc.*
u - na - mu - u - dēb u - na - mu - u - dēb

T. *cresc.*
u - na - mu dē - bu na - m u - na - mu dē - bu na - m

B. *cresc.*
u - na - mu - u - dēb u - na - mu - u - dēb

System 3:

S. *mp* *cresc.*
u - na - mu dē - bu na - m u - na - mu dē - bu na - m

A. *mp* *cresc.*
u - na - mu dē - bu na - m u - na - mu dē - bu na - m

T. *mp* *cresc.*
u - na - mu dē - bu na - m u - na - mu dē - bu na - m

B. *mp* *cresc.*
u - na - mu - u - dēb u - na - mu - u - dēb

unaM udēB ir latviešu komponistes Lauras Jēkabsones a capella SATB kora aranžējums latviešu tautasdziesmas "Bēdu manu" melodijai ar ķermeņa perkusijām.

Videos:

https://www.youtube.com/watch?v=MKG5_V4ku9w

<https://www.youtube.com/watch?v=AxyAfu0CMqA>

<https://www.youtube.com/watch?v=w7MwO9fsNG0>

Audio:

<https://www.youtube.com/watch?v=GLB6-d3k7eo>

Uzzināt unaM udēB soli pa solim

1. Iesildīšanās vingrinājumi, kas balstīti uz dziesmas modeļiem.
2. Iemācīties izrunāt dziesmas vārdus
3. Iemācīties ķermeņa perkusiju
4. Iemācīties daļas pa vienai
5. Dziediet savu partiju kopā ar visām pārējām daļām
6. Dziediet un izpildiet ķermeņa perkusijas kopā
7. Izpētiet un izveidojiet savu grupas improvizāciju, izmantojot dziesmas paraugus, tos paplašinot vai variējot.

Não tragais borzeguis pretos

Portugāle

$\text{♩} = 142$ (♩ = ♩) Arr. Carlos Gomes

1. Não tra - gais, não tra - gais bor - ze - guis pre - tos Que na
4. Ve - rem - vos, ve - rem - vos an - dar a - ce - so O - ra en
cor - te são de - fe - sos O - ra com bor - ze - guis pre - tos
cuy - da - dos se - cre - tos

Fim

D.S. ao Fim

2. Não tra - gais, não tra - gais o que de - fe - so Por - que quem trae o ve - da - do
3. An - da sem - pre an - da sem - pre a - ven - tu - ra - do A ser ve - xa - do e pre - so

Não tragais borzeguis pretos [Não tragais borzeguis pretos] ir anonīma renesanses vilancete trim balsīm, kas apkopota vienā no portugāļu poētiski muzikālajām dziesmām Cancioneiro de Paris. Melodijas pamatā ir slavenais basa ostinato Folia, kas kalpoja par pamatu šim un dudzjiem citiem skaņdarbiem.

Teksts attiecas uz aizliegumu lietot noteikta veida apavus - borzeguis -, kas, iespējams, ir saistīts ar karaļa Dom Sebastião (1554-1578) valdīšanas laikā pastāvošo apģērba kodeksu.

Teksti

Latviešu valodas tulkojums

Originālvaloda (seno portugāļu - ap 1500. gadu)

Não tragais, não tragais
borzeguis pretos
Que na corte são defesos
Ora com borzeguis pretos
Não tragais,
não tragais o que defeso
Por que quem trae o vedado

Anda sempre
anda sempre aventurado
A ser vexado e preso
Verem-vos, verem-vos
andar aceso
Ora en cuydados secretos
Ora com borzeguis pretos

Neievediet, nevediet
Melni zābaki
Kas tiesā ir neaizsargāti
Tagad ar melniem zābakiem
Neņemiet līdzi,
neienesiet to, kas ir aizliegts
Jo tas, kas nodod aizliegto

Vienmēr staigā
vienmēr ir briesmās
tikl apgrūtinātam un ieslodzītam
cietumā
Redzot tevi, redzot tevi
ejot uz uguns
Tagad slepenās kleitās
Tagad melnos zābakos

Uzklausiet izrunu: <https://youtu.be/EmHN28fGSBE>

Video (no In-Voice4Mpowerment koncerta):

<https://youtu.be/JLwR-s8t3sl>

Metodoloģiskie un veikspējas ieteikumi:

- zveidojiet dziesmas horeogrāfiju, sasaistot dziedāto mūziku ar kustību/deju. (katra takta 1. laika atzīmēšana ar ķermeņa perkusijām var palīdzēt apgūt taktu pārmaiņus)
- Dramatiskā izteiksme Pamatojoties uz dziesmas tēmu (un pielāgojot to vai nepielāgojot laikam, uz kuru tā attiecas), izveidojiet vai improvizējiet nelielu dialogu, definējiet tēlus, skatuves telpu un rekvizītus un izspēlējiet attēlojuma brīdi, kurā iekļauta dziesmas interpretācija vai tās noklausīšanās (instrumentālā versija).
- Izveidot Izveidot dziesmas ritmisko pavadījumu:
- izpētīt dažas skaņas (ķermeņa vai instrumenta) un izveidot ritmu (vai vairākus), kas pavadītu dziesmu (vai dziesmas daļas). Izmantojot šos pavadījumus, mēģiniet interpretēt dziesmu ar vai bez pavadošās audio versijas.
- Mēģiniet improvizēt jaunu melodiju (pilnībā vai izmantojot jau esošo un mainot tikai teikumu daļas), izmantojot pavadījuma versiju.

Izpētīt

Meklējiet, klausieties un salīdziniet citas šīs dziesmas interpretācijas, piemēram: Dziesmas interpretācijas: Segréis de Lisboa un Coro de Câmara de Lisboa (dziesmas versija ar ar pilnu dzejoli, pieejama šeit) Valentīna spārns

Folia - tā sauc slaveno iepriekš pastāvošo harmonisko struktūru, uz kuras balstīta šī dziesma, - ir radījusi savu valdzinājumu komponistiem cauri gadsimtiem. Šīs mūzikas tēmas izpēte ļaus mums uzzināt vairāk par šo mūzikas vēstures fenomenu. Daži piemēri:

- [Jordi Savall - Folías de España](#)
- [Andrea Falconieri - Folias](#)
- ["Follia" by G. Reali, Sonatori de la Gioiosa Marca](#)
- [Rachmaninov - Corelli Variations Op. 42](#)

Canção para embalar meninos e meninas

Portugãle

Moderato Arr. João V

1. Dor - me, faz o - ó... Que_o sol 'in - da_a-go - ra se pôs
2. *mm* *mm*

E à noi - ti - nha, de man - si - nho, Che - ga_o mo - ch'e_o co - li - bri.
mm *mm*

Tra - zem o re - ca - do: Que_a lu - a chei - a vai cui - dar
mm

Dos lin - dos so - nhos in - ven - ta - dos Co - lo - ri - dos só pra ti.
mm *mm*

Canção para embalar meninos e meninas ir šūpuļdziesma ar atsaucēm uz dabu un krāsas skaņām. To sacerēja Vitorino Salome, portugāļu dziedātājs, kurš nodarbojas ar tradicionālo mūziku, galvenokārt no Alentežu reģiona. Melodija ir rakstīta 3/4 taktī, divbalsīgā dalījuma laikmetu ternā un divbalsīgā formā (AB).

Teksti

A. Dorme, faz oó...
Que o sol 'inda agora se pôs
E à noitinha, de mansinho,
Chega o mocho e o colibri.

Trazem o recado:
Que a lua cheia vai cuidar
Dos lindos sonhos inventados
Coloridos só pra ti.

Latviešu valodas tulkojums

Iet gulēt, do oó... [óó ir portugāļu valodas
izteiciens, kas saistīts ar bērna gulēšanu)
Saule ir tikko norietējusi
Un vakarā maigi,

Pūce un kolibri ierodas.
Viņi nes savu vēsti:
kā pilnmēness parūpēsies
Par skaistajiem sapņiem, kas izdomāti
Krāsaini tikai tev.

Uzklausiet izrunu: <https://youtu.be/A-EPnNgYiXQ>

Metodoloģiskie un veikspējas ieteikumi:

Dejot - Izpētiet šīs dziesmas piedāvātās kustības un izveidojiet horeogrāfiju.
Izveidojiet skaņu ainavu, ieviešot reprezentatīvas nakts skaņas vai citas, ko var ieteikt bērni, izmantojot dažādas tehnoloģiskās lietotnes.

Izpētīt

Putnu dziedāšanas ietekmētie darbi:

Camille Saint-Saens (1835 - 1921) [Le coucou au fond des bois](#) –

Le Carnaval des Animaux

Olivier Messiaen (1908 - 1992): [Le merle noir](#)

Nakts ietekmētie darbi: Antonín Dvorak (1841 - 1904) ['Song to the Moon' from Act 1 of Rusalka](#)

- Frédéric Chopin (1810 - 1849) [Nocturnes](#)

Citas Vitorino dziesmas:

- [Menina estás à janela](#)
- [Queda do Império](#)

Mūsu Latvijas partnere, komponiste Laura Jēkabsone šo dziesmu aranžēja īpaši šim projektam, un tās pirmo lappusi varat aplūkot nākamajā lapā. Ar pilnu aranžējumu var iepazīties šeit:

https://in-voice.schools.ac.cy/wp-content/uploads/2024/04/Canção_pra-embalar_meninas_e_meninos_full_score.pdf

Canção pra embalar meninas e meninos

a cappella
SATB

Arr. Laura Jekabsone

Moderato

Solo

S.

A.

T.

B.

p

tmm tmm

tmm tmm

tmm tmm

tmm

Tmm tmm

2nd time- no lyrics, just "oo"

Solo

3

mf

1. Dor - me, faz o - ó Queo sol in -

2. Oo

S.

A.

T.

B.

tmm tmm

tmm tmm

tmm tmm

tmm

tmm

Solo

5

daa - go - ra - se pós E à noi -

S.

A.

T.

B.

tmm tmm tmm

tmm tmm

tmm tmm

tmm

tmm

E Oo à noi -

Lough Erin Shore

Țrija

Tradicională Țru balăde

One morn - ing as the I went a - fowl ing, Bright
It be - ing the first time I met her, My

5
Phoe - bus it a - dorned leap with the sur - plain; 'Twas
heart did leap with the sur - prise. I

9
down thought by the banks she of Lough Erne - tal be, I But an

13
met an - gel this who won - der from - ful the dame skies. Her
an - gel this who won - der from - ful the dame skies. Her

17
voice hair, was it re - sem - bled gold pleas - ing, these
her, ses, And her

21
beaut - i - ful as notes she as did the sing, The
skin was as white as the snow, And her

25
in - no - cent as fowl red of as the the for ro - ses that rest their
cheeks were as red as the the for ro - ses that bloom a

29
love round un - to Lough her Erne they did bring
round un - to Lough her Erne they did bring
Shore.

Teksts "Lough Erin Shore" (pazīstams arī kā "Lough Erne Shore" un "Paddy's Green Shamrock") ir tradicionāls un ir īru "aisling" jeb sapņu dzejoļa piemērs. Parasti tajā parādās skaista meitene, kas tiek uzskatīta par pārdabisku, iespējams, grieķu, romiešu vai īru mitoloģijas dievieti. Jaunava parasti sevi identificē kā vienu no Sídhe (pasaku saimnieces) vai kādu Īrijas personifikāciju, un tad pazūd no dzejnieka redzesloka.

Lough Erin Shore ietver daudzas no šīm dzejas konvencijām, un, iespējams, tas ir viena no Fermanāgas skolu meistariem darbs. Šie skolotāji, kuru izglītību aizliedza likums, kas aizliedza izglītēt īrus, labi pārzināja latīņu, grieķu un īru valodu un bieži sacerēja dziesmas angļu valodā, brīvi izmantojot latīņu un grieķu mitoloģiju. Pievērsiet uzmanību atsaucei uz grieķu saules dievu Fēbu.

Teksti (tradicionālie)

Lough Erin Shore

Kādu rītu, kad es gāju makšķerēt,
spožais Fēbuss rotāja līdzenumu.

"Twas down by Lough Erin krastā

Es satiku šo brīnišķīgo dāmu.

Viņas balss bija tik salda un patīkama

Šīs skaistās notis viņa dziedāja.

Nevainīgie meža putni

Savu mīlestību viņai atnesa.

Tā bija pirmā reize, kad es viņu satiku

Mana sirds no pārsteiguma lēkāja.

Es domāju, ka viņa nevar būt mirstīga.

Enģelis no debesīm nokrita

Viņas mati atgādināja zelta matus,

Viņas āda bija balta kā sniegs.

Un viņas vaigi bija sarkani kā rozes.

kas zied ap Lough Erin krastu.

Uzklausiet izrunu <https://youtu.be/-WdsdIXm1R8>

Izpētīt

Melodija ir no ziemeļu grāfistēm, iespējams, Donegālas, un dažādos formātos to ir ierakstījuši tādi mākslinieki kā Paddy Tunney, The High Kings un The Corrs.

The Corrs instrumentālo versiju var atrast šajā

saitē: <https://www.youtube.com/watch?v=u87txE-OYdg&t=157s>

Šis īru komponistes Luras Šeilsas (Laura Sheils) kora aranžējums ir īpaši pasūtīts Erasmus INVoice4Empowerment projektam. Pirmajā pantiņā skan solo soprāns ar SATB pavadījumu, bet otrajā pantiņā - pilnīgāks kora pavadījums. Tās pirmo lappusi var apskatīt nākamajā lappusē. <https://in-voice.schools.ac.cy/wp-content/uploads/2024/04/Lough-Erne-Shore-Laura-Sheils-Arrangement.pdf>

Lough Erin Shore

Arr. by Laura Sheils

$\text{♩} = 110$

Solo Soprano

Soprano

Alto

Baritone

pp

Mm,

pp

Mm,

pp

Mm,

5

Solo.

S.

A.

Bar.

mp

One

9

Solo.

S.

A.

Bar.

morn - ing as I went a - fowl - ing, bright

mm,

mm,

mm,

mm,

Iespējamās idejas mēģinājumiem pirms kora partiju apguves vai to apgūšanas laikā

1. Melodija: Klausieties šīs balādes instrumentālo versiju, kuru ir padarījuši slaveni The Corrs: <https://www.youtube.com/watch?v=PMc-glripMs>. Klausoties pievienojiet dažas roku kustības un/vai pārvietojieties pa klasi vai mēģinājumu telpu. Kāda deja jums asociējas ar šo metrējumu (pavediens: 3 takti katrā taktī/daļā)?
2. Citas versijas: Lauras Šeilsas aranžējumā izmantotais teksts ir no iepriekš minētās balādes ar neredzētu atšķirīgu nosaukumu - Lough Erne Shore. Erin ir cits Īrijas nosaukums, savukārt Lough Erne ir skaista ezeru sistēma Fermanāgā, Ziemeļīrijā. Noskatieties šo aerofilmu, lai gūtu priekšstatu par vietu, kuru apraksta balādes persona, un sajūtām, ko tā varētu viņai radīt. Vispirms izslēdziet skaļumu un izveidojiet savu "skaņu celiņu" pirmajām 50 sekundēm, izmantojot savas balss, ķermeņa perkusiju un jebkādu jums pieejamu materiālu skaņas (skaņu efektiem varat iekļaut arī mūzikas instrumentus, bet tas nav obligāti). <https://www.youtube.com/watch?v=v-deqQ8C-LY>. Pēc tam, kad esat izpildījuši savu skaņu celiņu video, tagad palieliniet skaļumu un klausieties skaņu celiņu ar orķestra un tradicionālajiem instrumentiem. Vai, jūsuprāt, tas ir piemērots videoklipam vai ne? Pastāstiet, kāpēc jūs tā domājat.
3. Vārdi: Izlasiet šīs īru balādes tekstu, kas ir sava veida "mīlestības no pirmā acu uzmetiena" dziesma. Mēs zinām, ka šī ir saulaina diena, jo tajā ir klasiska atsauce uz Fēbu, sengrieķu gaismas dievu. Vārds "fowl" attiecas uz putniem, bet "fowling" apzīmē putnu medības. Tomēr šajā dziesmā mednieku un meža putnus apbur skaistas jaunas sievietes ("dāma") dziedājums. Otrajā pantā viņas skaistums ir aprakstīts sīkāk.
4. Dziedot melodiju: Pirms apgūt kora daļas, kopīgi dziediet melodiju atklātā dziedājumā ar The Corrs ierakstu kā pavadījumu (sākot no D skaņu augstuma). Tagad dziediet abus pantus ar vārdiem vienbalsīgi (un ar The Corrs pavadījumu).
5. Vienkāršs aranžējums: Izgatavojiet vienkāršu apakšējo daļu pavadījumu, kurā tiek izmantoti tikai D, C un G skaņu augstumi (uz zvanu stabiņiem vai jebkura instrumenta kopā ar dažiem cilvēkiem, kas dzied šos skaņu augstumus). Izpildiet šādi vairākas reizes, katru reizi nomainot dziedātājus, kas izpilda apakšējo partiju.
6. pantiņš: Iemācieties pirmā pantiņa apakšējās partijas (visi, izņemot solo soprānu) un pēc tam izpildiet to, vēlāk pievienojot solo soprāna balsi.
7. pantiņa sagatavošana: Pirms iemācīties otrā pantiņa daļas, visiem vēlreiz jāizdzied oriģinālā melodija ar vārdiem. Tālākalti dzied tikai melodiju, izņemot 61.-65. taktu/mērus, kad soprāni turpina melodiju, līdz to atkal pārņemalti.
8. pantiņa daļas: Alta, tenora un basa partijas šeit ir vienkāršas. Taktos/ 41.-44. taktāalti un soprāni varētu izpildīt šo daļu dzīvīgi (domājot par tradicionālajiem instrumentiem). Soprāna partijai no 52.-60. takta ir divas iespējas. Ja kori nav pietiekami lielas soprānu sekcijas, lai to sadalītu, un/vai ja dažiem dziedātājiem varētu būt grūtības ar augsto diapazonu, tad labāka izvēle būtu osija partija. Šajā aranžējumā derēs abas versijas, un vissvarīgākais ir, lai visi dziedātāji izjustu nesteidzīgu skaņdarba plūdumu.
9. Radošais ieteikums A: kad partijas ir apgūtas un iegaumētas, dziedātājus var aicināt ierosināt kustības, lai attēlotu dziesmas kopējo plūdumu un tempu, un/vai kustības dažādu frāžu pavadīšanai. Kopīgi izlemiet, kuras no tām vislabāk darbotos izpildījumā.
10. Radošs priekšlikums B: kora daļībnieki sacer un iepriekš ieraksta skaņu ainavu, kas skanētu pirms dziesmas izpildījuma sākuma un beigās (koncentrējoties uz ezera, meža un savvaļas putnu tēlu).

Pur beilar el pingacho

Portugãle

$\text{♩} = 68$ 5

1. Por bei-lar el pin - ga - cho, dó - run - m'un ri - al. Por bei-lar el pin - ga - cho, dó - run - m'un ri - al.
2. Por bei-lar el pin - ga - cho, dó - run - m'un di reis. Bei - la - se de qua - tro i ta - mien de seis.
3. Se lo bei - la - res bien da - rei - te un tes - ton. Los que bei - lan bien sei you qua - les son.

Bei - la - lo, bei - la - lo pi - cor - ci - to, bei - la - lo, que te quie - ro un pou - qui - to.

p *f*
Bei - la - lo, bei - la - lo de lha - do de l'ou - tro an - cus - ta - do i de de - lan - tre - ra ta - mien de tra - sei - ra.

D.S. 2x
O - ra _ as - si que te quie - ro mo - re - na, o - ra _ as - si que te quie - ro sa - la - da.

Uzklausiet izrunu <https://youtu.be/vZ5wD6lyScc>

“*Pur beilar el pingacho*” is a traditional portuguese song from the region of Trás-os-Montes, in the north of Portugal, sung in the “mirandês”, a language spoken in the Northeast of Portugal. This song is a dance tune in 6/8. Since it is an oral tradition tune, there is no official version of this dance and there are several choreographic indications about this dance.

Teksti

Por beilar el pingacho,
dórunm'un rial!
Por beilar el pingacho,
dórunm'un rial!

Refrain:

Beila-lo, beila-lo picorcito,
Beila-lo, que te quiero un pouquito.
Beila-lo, beila-lo de lhado
de l'outro ancustado
de delantreira
tamien de traseira.
Ora assi que te quiero morena,
ora assi que te quiero salada.

Latviešu valodas tulkojums

To dance the Pingacho
they gave me one coin!
To dance the Pingacho
they gave me one coin!

Refrain:

Dance it, dance it, itchy little thing!
Dance it, for I love you a little
Dance it! dance it on one side,
the other side,
and moving forward,
also moving backwards.
Now, like that, I do love you, swarthy one!

Uzklausiet izrunu

2. Por beilar el pingacho,
dórunm'un di reis.
Beila-se de quatro
i tamien de seis.

Refrain

3. Se lo bailares bien
darei-te un teston.
Los que beilan bien
sei you quales son.

Refrain

Now, like that, I do love you, charming one!

2. To dance the Pingacho
they gave me two coins.
it is danced among four
and also among six people.

Refrain

3. If you dance it well
I'll give you a penny.
Those who dance well
I know which ones.

Refrain

Video:

<https://www.youtube.com/watch?v=XPLgE-lp6vM>

No etnomuzikologa Mišela Džakometi (Michel Giacometti), kurš pagājušā gadsimta 60. un 70. gados veica portugāļu tradicionālā repertuāra ierakstu un rediģētu transkripciju vākšanu.

Ieteikumi metodoloģiskajām pieejām un izpildījumam

Dejas pēc iepriekšējā videomateriāla prezentācijas.
Izveidojiet šīs horeogrāfijas variāciju.

Izveidojiet

Ritmisko pavadījumu šai dziesmai, izmantojot digitālas programmas ar sitamo mūzikas instrumentu skaņām. Šeit ir daži ieteikumi:

Bandlab bungu komplekts (piemēram, afrokubāņu perkusijas).

Rassel pocket shaker (iphone lietotne)

Īstas perkusijas

Patatap (<https://patatap.com>)

skat. šeit APEM Portugāle izveidoto mācību video <https://youtu.be/KPr64K0LyVk>.

Horeogrāfija

Izpētīt

Meklējiet, klausieties un salīdziniet citas šīs dziesmas interpretācijas, piemēram:

<https://youtu.be/FXjibitSE5s>

<https://youtu.be/0lgEhyWIHZA>

<https://youtu.be/nZdZ-iBEY44>

https://youtu.be/GRXG63Sy_EU

Ma fali e

East Timor (or Timor-Leste)

Mai fali e Tradicional timorense
Arr. Carlos Gomes

$\text{♩} = 90$

8

Mai fa - li e fi - la fa - li e ma - ma bo - lu i - ta fa - li e

Mai fa - li e fi - la fa - li e ma - ma bo - lu i - ta fa - li e

Lo - ron a - tu tun o - na fu - lan a - tu sa - e o - na ma - ma bo - lu i - ta fa - li e

(ritardando na 2ª vez)

Mai fa - li e fi - la fa - li e ma - ma bo - lu i - ta fa - li e

Mai fali e ir tradicionāla dziesma no Austrumtimoras (vai Austrumtimoras), valsts Dienvidaustrumāzijā. Dziesma tiek dziedāta tetumā, kas ir viena no valsts oficiālajām valodām (otra ir portugāļu valoda). Otra oficiālā valoda ir portugāļu, jo Austrumtimoru XVI gadsimtā līdz 1975. gadam, kad to okupēja Indonēzija, kolonizēja Portugāles impērija. 2002. gadā Timora beidzot kļuva par suverēnu valsti.

Mai fali e tetum valodā nozīmē "Atgriezies eh". Tā ir šūpuļdziesma, kurā māte sauc savus bērnus atpakaļ uz mājām, kad saule riet. To var interpretēt arī ar plašāku nozīmi, atgādinot par aizbraukušo timoriešu atgriešanos uz dzimto salu.

Teksti:

Mai fali e
fila fali e
mama bolu ita fali e
Mai fali e
fila fali e
mama bolu ita fali e
Loron atu tun ona
fulan atu sae ona
mama bolu ita fali e
Mai fali e

Latviešu valodas tulkojums:

Come back, eh
Do come back, eh
Mama called us back, eh
Come back eh
Do come back eh
Mama called us back eh
The sun is going down
Dusk will come
Mama called us back
Come back eh

fila fali e
mama bolu ita fali e

Do come bach eh
Mama called us back eh

Metodoloģiskie un veikspējas ieteikumi:

Klausieties unizpētiet šūpuļdziesmas jēdzienu:

Kas ir šūpuļdziesma?

Kādam nolūkam tiek izmantota šūpuļdziesma?

Kādas šūpuļdziesmas jūs zināt?

Klausieties šūpuļdziesmu piemērus (tradicionālās vai citas, piemēram, J. Brāmsa Lullaby) <https://youtu.be/t894eGoymio?feature=shared>.

- Teksta atkārtojumu identificēšana: mūzikas klausīšanās laikā noteikt žestus un saistīt tos ar teksta atkārtojumiem. Ritmiski izrunājiēt tekstu mūzikas pavadījumā.
- Piemērs: Mama bolu ita fali e (4x)
- Dziediet un teatralizēti rīkojieties jautājumu-atbilžu formā: skolotājs dzied teikumu pirmo daļu, un bērni pabeidz atbilstoši dziesmas Teksti.
- Piemēram: skolotājs - mai fali e un fila fali e un / skolēni - mama bolu ita fali.
- Teksta ritma izpēte: sadalieties grupās un izveidojiet ritmisko shēmu katrai grupai.
- Piemēram: 1. grupa - loron atu tun / 2. grupa - mama bolu ita / 3. grupa - fila fali e.
- Interpretējiēt noteiktās normas atsevišķi vai kombinējiēt tās.
- Izveidojiēt kompozīciju ar ritmiskiem paraugiem: izvēlieties pulsu, ilgumu un formālo struktūru (piem., ABCB)
- Improvizācija, izmantojiēt teksta izteicienus: izvēlieties vārdus no teksta un izveidojiēt ritmisku jautājumu-atbilžu spēli (jautājums un atbilde ar vienādu ilgumu).
- Piemēram, jautājums - mai fali / atbilde - fila fali.
- Dziesmas pavadījums: katrā dziesmas rindā izvēlieties un dziediet zilbes ar izteismīgu intonāciju.
- Piemērs: 2. frāzes pavadījums: sakiēt (uzsverot) zilbes "-tu tun" "-tu sa-" un čukstus (pastiprinot zilbes) "mama bolu ita".

Izpētiēt

Citi dziesmas aranžējiēumi

Uzklausītiēt citas mūzikas interpretācijaš un noteiktiēt līdzības vai atšķirības balss, instrumenta, formas, mūzikas žanra, stila un citos līmeņos.
Piemērs:

Grupas Sete Lágrimas video: <https://youtu.be/dMwo8eT3c9s>

Down by the Salley Gardens

Īrija

W.B. Yeats dzejolis
Tradicionālā Īru gaiss

Chords: D A G D G A7

Voice

Down by the Sal - ly gar - dens My love and I did
field down by the ri - ver, my love and I did

Chords: D A G D G A7

Vo. 4

meet She passed the Sal - ly gar - dens with lit - tle snow white
stand. And on my lea - ning shoul - der, she laid her snow white

Chords: D F#min Bmin A D G Bmin A7

Vo. 8

feet. She bid me take love ea - sy, as the leaves grow on the
hand. She bid me take life ea - sy as the grass grows on the

Chords: D A G D G A7

Vo. 12

tree. But I be - ing young and foo - lish, with her did not a -
weirs. But I was young and foo - lish, and now am full of

Chords: D

Vo. 16

gree. In a tears

Videos:

<https://youtu.be/V18BYsO6JyM?feature=shared>

Jūs varat aplūkot mūsu In-Voice4Mpowerment Īru partnera Džona O'Flinna (John O'Flynn) S(S)ATB aranžējuma pirmo lapu. Pilnu aranžējumu skatiet šeit:

<https://in-voice.schools.ac.cy/wp-content/uploads/2024/04/Down-by-the-Salley-Gardens-Full-Score.pdf>

Down by the Salley Gardens

Flexible voice arrangement for SSATB or SSAAA Voices *a cappella*

Poem by W. B. Yeats

Traditional air, arranged by John O'Flynn

The musical score is written for five voices: Soprano, Soprano 2 (optional), Alto, Tenor (or Alto 2), and Bass (or Alto 3). The key signature is one flat (B-flat) and the time signature is 4/4. The score is divided into three systems, each starting with a measure number (1, 2, and 4 respectively). The lyrics are: "Sal - ley gar - dens, gar - dens, Down by the sal - ley gar-dens, Down by the sal - ley gar-dens, Sal - - ley gar - dens, Sal - - ley gar - dens, Oo." The Soprano and Soprano 2 parts are mostly rests. The Alto and Tenor parts have the first line of lyrics. The Bass part has the second line of lyrics. The score ends with a long note in the Bass part.

Soprano

Soprano 2 (optional)

Alto

Tenor (or Alto 2)

Bass (or Alto 3)

1

2

4

Sal - ley gar - dens, gar - dens, Down by the sal - ley gar-dens, Down by the sal - ley gar-dens, Sal - - ley gar - dens, Sal - - ley gar - dens, Oo.

Iespējamās pedagoģiskās mēģinājumu idejas pirms vai kora partiju apguves laikā

- Izlasiet V. B. Jeitsa (W. B. Yeats) dzejoli un pārrunājiet tēlus, atmosfēru un sajūtas, ko tas izraisa. Ko jūs pamanāt par skaņām, ko rada vārdi, par atskaņām un atkārtojumiem, kā arī par divu pantu savstarpējo saistību?
- "Salley" cēlies no īru-gaēļu valodas vārda "saileach", kas tulkojams kā "vītols". Vai jūs varat atrast citus attēlus/stāstus ar jauniešiem un vītoliem?
- Iedomājieties maigu, maigu ainavu ar siltu un patīkamu saules gaismu un nomierinošu vēju. Improvizējiet kustības, sastingšanas kadrus un skaņas (ķermeņa perkusijas), lai radītu Sallija dārzu atmosfēru (var būt koks, cilvēks vai kāda cita dārzos esoša būtne). Vienu vai divas no šīm idejām vēlāk varētu iekļaut kora darba izpildījumā.
- Apspriediet divas dziesmā pārstāvētās personas - stāstnieku un personu, kuru viņš mīl; improvizējiet kustības un sastingšanas kadrus, lai iezīmētu viņu atšķirīgos uzskatus par dzīvi un mīlestību - viens steidzas, otrs paliek mierīgs.
- Izveidojiet skaņu celiņu Sallija dārzam (relaksētas sajūtas), izmantojot pentatonisko skalu - pēc tam atkārtojiet kopā ar ķermeņa perkusijām.
- Eksperimentējiet ar dažādiem veidiem, kā pāriet uz katru dzejoļa rindiņu, un pēc tam kā grupa izlemiet, kurš no tiem vēlāk varētu noderēt kora izpildījumā.
- Kora vadītājs un grupa varētu pielāgot vienkāršākas partitūras daļas (ievads, interlūdijs un beigas), lai eksperimentētu ar vienkāršām melodiskām ostinatījām un faktūrām pentatonikas idiomā.
- Iemācīties un dziedāt tradicionālo melodiju vienbalsīgi, pievēršot uzmanību atšķirībām trešajā līnijā.
- Ja dziedātāji ir droši ar cilpas improvizācijām, izmantojot pentatonisko skalu, paplašiniet to, pievienojot "viesnotis", "fah" vai "ti" vai abas (sarežģītāk).
- Izpētīt tālāk, radot un/vai pievienojot papildu līnijas, izmantojot BandLab.
- Izpildes piezīmes:
- Šo aranžējumu var izpildīt kā SSATB vai SATB, vai arī pielāgot augstāko balsu korim četrās vai piecās daļās (transponējot basa partiju par oktāvu augstāk un vajadzības gadījumā invertējot sākotnējās alta un tenora partijas).
- Skaņdarbu vajadzētu izpildīt mierīgā tempā (aptuveni 68 bpm). Pirms visām pauzēm un skaņdarba beigās iekļaujiet atturīgu ritardando (bet ne pārāk dramatiski - "neuztraucieties!").
- Lai gan dinamikai acīmredzami jāatspoguļo teksta klusā atmosfēra, kora vadītājs un grupa var izlemt par smalku dinamikas maiņu, kas vislabāk atbilst viņu interpretācijai.
- Galvenās melodijas elpošanai ideālā gadījumā būtu jāseko 4 taktu frāzēšanai atbilstoši tekstam (bet gan 1., gan 2. pantiņa trešajā rindiņā varētu veikt elpu pēc 2 taktiem).
- Oos", radot ritmisku dažādību katras īsās frāzes sākumā, vajadzētu radīt maigu, plūstošu efektu visā skaņdarba gaitā.
- Abu pantu trešajai rindiņai "She bid me take love/life easy" iedomājieties sarunu starp galveno soprāna partiju (stāstnieci), kuras līnijai vajadzētu izskanēt faktūrā, un visām pārējām partijām (kas pārstāv mīlēto personu). Šīm pārējām partijām vajadzētu dziedāt vieglākā stilā, iespējams, iedomājoties, ka arī vītoli koki čukst padomu "Take life ea-sy" vai "Take love ea-sy ea-sy".

Asherombasma

Cyprus

D5 Gm D5 Gm D5 C5 3fr. D5

10 O a - she - ro - mba - zo tziai - rkou - mai af - kin sti gei - to -

17 nia sou o na do ta mav - ra ma - thkia

24 sou na - kou - so ti la - lia sou

Šī ir tradicionāla kipriešu melodija (Kipras foni jeb foni; foni (balss) apzīmē raksturīgo melodiju, kas nāk no noteiktas ģeogrāfiskās vietas), kuras izcelsme ir Zodia, ciemata Kipras ziemeļrietumu daļā. To ierakstīja pirmais Kipras tautas mūzikas pētnieks Theodoulos Kalinikos, kurš 1924.-1948. gadā apceļoja Kipru, vācot daudzas salas tautasdziesmas. Pirmo reizi šī dziesma tika ierakstīta Zodijā 1945. gadā.

Kipras tautasdziesmas pārsvarā ir modālas un ritmiski daudzveidīgas. Asherombasma ievēro tradicionālāko laika signatūru, regulāro 3/4 un ritmu. Kipras dialektā bieži sastopamie dubultie līdzskaņi papildina kipriešu vokālās mūzikas bagātību. Dziesmas pavadošie instrumenti ir vijole, kas dublē melodiju ar vai bez dekorācijām, bieži atkārtojot katra pantiņa pēdējo divu rindu melodiju, un kipriešu laóuto (lūts), kas nodrošina harmonisko pamatu (izlaižot akorda 3. sitienu, tāpēc iepriekš minētajā partitūrā ir tablatūra).

Šī ir dziesma par mīlošu vēlmi. Galvenais varonis ar nepacietību gaida, kad varēs pabeigt savu darbu - "ašerombasmu", un ar nepacietību gaida tikšanos ar mīļoto. Viņas apskāvienos viņš vēlas aizmirst smago dienas darbu. Ņemot vērā to, ka "ašerombasmas" darbs tika veikts naktī, dziesma neapšaubāmi ir himna mīlestībai, vienlaikus arī Kipras zemnieka cilvēciskajām pūlēm, kas simtiem gadu ar saviem sviedriem laistīja šo zemi. Beidzot viņš nonāk pie savas mīļotās kaimiņos. Viņš saka, ka ieradies, lai redzētu draugus, bet patiesībā viņš vēlas redzēt viņu.

*Ašerombasma: salmu iekraušana un pārvadāšana ar ēzeļiem un ratiņiem uz klēti "ašeronarin" pēc ražas novākšanas un kulšanas.

Teksti	Transliteration	Latviešu valodas tulkojums
1. Ασιερομπάζω τζ' έρχομαι αυκήν στην γειτονιά σου Ω, να δω τα μαύρα μμάθκια σου ν'ακούσω την λαλιάν σου (2x)	1. Asherombazo tj' erkoume afkin stin yitonia sou Oh, na dho ta mavra mathkia sou n'akouso ti lalia sou	1. Es beidzu darbu un ierodos pie jums rītausmā Ak, redzēt tavas tumšās acis un klausīties tavu balsi
2. Έχω κοντά σου μιαν ριτζιάν τζαι καρτερώ να πιάσει Ω, ν' αφήκεις το κορμάτζιν μου στ'αγκάλια σου να πνάσει	2. Eho konda sou mia ritjia tjai kartero na piasi Oh n' afikis to kormatji mou st' angalia sou na pnasi	2. Man ir lūgums tev un es gaidu, kad tā tiks uzklausīta Ak, lūdzu, ļauj manam ķermenim atpūsties Tavās rokās
3. Ξύπνα δκιαμαντοπούλα μου τζι'ήρτα στην γειτονιά σου Ω, να δώ είντα εννά μου κάμουςιν τα γειτονόπουλά σου.	3. Xypna thkiamandopoula mou tj' irta sti gitonia sou Oh, na dho inda pou kamousin ta yitonopoula sou.	3. pamodināt manu mazo dimantu Es ierados tavā tuvumā Ak, paskatīsimies, kā klājas taviem kaimiņu puisiem. 4. Tas pats, kas 1. pantā
4. Το ίδιο με την 1^η στροφή		

Uzklausiet izrunu: <https://youtu.be/xOSOIfcPFG0>

Vēl viena izrāde

<https://www.youtube.com/watch?v=jaP1BgsHly0>

Metodoloģiskie ieteikumi darbības uzlabošanai

- Iemāciet dziesmu no galvas vienmērīgā mērenā tempā un izpildiet to vienā grupā vai divās grupās; divu grupu gadījumā otrā grupa atkārto katra pantiņa pēdējās divas rindiņas.
- Izpildiet dziesmu ar ķermeņa perkusiju uz ritmikas pamatelementiem: piemēram, pulsu, spēcīgiem sitieniem, no dziesmas izrietošu ritmisko ostinato utt.
- Pievienojiet vokālo dronu (no Bizantijas tradīcijām izcēlusies prakse).
- Izveidojiet atšķirīgu struktūru, kas ietver dronu, improvizāciju uz izvēlētiem melodijas motīviem, vokalizāciju un vai melizmatisku fragmentu izmantošanu, pamatskaņu u.

Izpētīt I

- Klausieties un salīdziniet dažādas interpretācijas.

Ko dara balss(-is)?

Kā melodija tiek variēta/modificēta?

Kāda ir instrumentu loma?

Kāda ir valdošā atmosfēra?

Vai varat izveidot ieteiktās atmosfēras skaņu ainavu?

Videos

Prezentācija TV programmā:

<https://youtu.be/JJzBAPz0jsY?feature=shared>

Alkinoos Ioannides aranžējums:

<https://youtu.be/Ua3LVmGERqs?feature=shared>

Michalis Hadjiyannis aranžējums:

<https://www.youtube.com/watch?v=Xzsube9U9vM>

Pafosas mūzikas skola (Kipra)

https://youtu.be/TMiap_cd18A?feature=shared

Izpētīt II

- Turpmāk ir Angelinas Nikolaidu (Angelina Nikolaidou) kora aranžējums.
- Pievērsiet uzmanību:
- laika signatūras maiņu;
- vienbalsīgas un homofoniskas faktūras maiņai;
- harmonijām, kas izriet no trīsdaļīgās faktūras, un
- dažus netradicionālus stilistiskus elementus.

Asherombasma

Arrangement: Angelina Nikolaidou

Soprano
A she ro mba zo tze rkou me af ki sti — gi to nia sou na do ta ma vra

Mezzo-Soprano
A she ro mba zo tze rkou me af ki sti — gi to nia sou na do ta ma vra

Alto
si si ro mba zo tze rkou me af ki sti — gi to nia sou na do ta ma vra

6
S
ma thkia sou na kou so ti la lia sou E ho ko nda sou mia ri tzia tze

Mezzo
ma thkia sou na kou so ti la lia sou E ho ko nda sou mia ri tzia tze

A
ma thkia sou na kou so ti la lia sou E ho ko nda sou mia ri tzia tze

12
S
kar te — ro na pia si Xy fi ko to kor ma tzi mou st'a ga lia sou na pna si

Mezzo
kar te — ro na pia si Xy fi ko to kor ma tzi mou st'a ga lia sou na pna si

A
kar te — ro na pia si Xy fi ko to kor ma tzi mou st'a ga lia sou na pna si

18

S Xy pna thkia ma ndo pou la mou tz'i rta sti___ gi to nia sou na do in da mbu

Mezzo Xy pna thkia ma ndo pou la mou tz'i rta sti___ gi to nia sou na do in da mbu

A Xy pna thkia ma ndo pou la mou tz'i rta sti___ gi to nia sou na do in da pou

24

S ka mnou si ta gi to no pou la sou A she ro mba zo tze rkou me af

Mezzo ka mnou si ta gi to no pou la sou A she ro mba zo tze rkou me af

A ka mnou si ta gi to no pou la sou A she ro mba zo tze rkou me af

30

S ki sti___ gi to nia sou na do ta ma vra ma thkia sou n'a kou so ti la lia sou

Mezzo ki sti___ gi to nia sou na do ta ma vra ma thkia sou n'a kou so ti la lia sou

A ki sti___ gi to nia sou na do ta ma vra ma thkia sou n'a kou so ti la lia sou

Video (no In-Voice4Mpowerment koncerta)

<https://youtu.be/JWsHfPFng8s>

Seko IN-VOICE4MPOWERMENT Latvijas partneres, komponistes Lauras Jēkabsones īpaši šim projektam radītais kora aranžējums. Nākamajā lappusē varat aplūkot aranžējuma pirmo lappusi. Spiediet šeit, lai izpētītu pilnu aranžējumu:

https://in-voice.schools.ac.cy/wp-content/uploads/2024/04/Asherombasma_full_score.pdf

Pievērsiet uzmanību vokālajam pedālim/droniem un improvizācijas vietām.

Asherombasma

Sakārtojusi Laura Jēkabsone

improvisation by solo 1
based on the scale
approx for 15-20 seconds

A **B** *mf*

mp
*Choose the most convenient vowel. ("mm"; "oo", "aah"; "oh" etc.)

mp
*Choose the most convenient vowel. ("mm"; "oo", "aah"; "oh" etc.)

7

13

Ceol Earraigh

Ireland

for SA chorus

Focail le Michael Hartnett

John Buckley

(1978)

Con moto ♩ = 82

Soprano *mf* *>* *cú - cú* *na cu - aiche,* *cú - cú,*

Alto *mf* *cú cú cú,* *cú cú cú* *cú cú cú,* *cú cú cú* *cú cú cú,* *cú cú cú*

S *cresc.* *cú,* *ag* *ei -*

A *cresc.* *cú cú cú,* *cú cú cú* *cú cú cú,* *cú cú cú* *cú cú cú,* *cú cú cú*

S *f* *- tilt* *go* *h - árd* *chun* *nead* *a* *aim - siú.*

A *f* *cú cú cú,* *cú cú cú* *cú cú cú,* *cú cú cú* *cú cú cú,* *cú cú cú* *cú cú,*

S *mp* *Cú - cú* *na cu - aiche,* *cú - cú,* *cú.*

A *mp* *cú* *cú.*

S *mf* *Pib* *pīb* *na néan - laith,* *pīb* *pīb,*

A *mf* *du be du be du* *du be du be du* *du be du be du*

2
18

S *cresc.*
pib, Á cháin

A *cresc.*
du be du be du du be du be du du be du be du

21

S *f*
— eadh go da - na ar gheag an

A *f*
du be du be du du be du be du du be du be du

24

S *mp*
chrainn, Pib pib na néan - laith,

A *mp*
Pib pib, pib

27

S *p* *mf*
pib pib, pib. Cá cá na bpréa - chán,

A *p* *mf*
pib. Du be du be du be du be

31

S *cresc.*
cá cá cá, ag al - - -

A
du be du be du be du be du be du be

34

S *f*
padh siar na

A *f*
du be du be du be du be du be du be

37 *mp*

S siol - ta san mháigh, Cá cá na

A du be du be cá cá,

40 *p* *mf*

S bpréa - chán, cá cá cá. Búm búm an

A cá cá. Du be du ah

44

S ghun - na, búm búm búm,

A Du be du ah Du be du ah Du be du ah

47 *cresc.*

S Scaip - - - - - tear na

A *cresc.* Du be du ah Du be du ah Du be du ah

50 *f*

S héin go léir san spéir,

A *f* Du be du ah Du be du ah Bum bum

53 *mp* *p*

S Búm búm an ghun - na, búm búm búm.

A *mp* *p* bum bum.

Papildu resursi par "Ceol Earraigh"

Mūzika - John Buckley, Teksts (dzejolis) - Michael Hartnett

Ceol Earraigh

Cú-cú na cuaiche, cú, cú, cú,

Ag eitilt go hard chun nhead a aimsiú. Cú-cú na cuaiche, cú, cú, cú.

Píb-píb na néanlaith, píb, píb, píb,

Á cháineadh go dána ar ghéag an chrainn. Píb-píb na n-éanlaith, píb, píb, píb.

Cá-cá na bpréachán, cá, cá, cá,

Ag alpadh siar na síolta san mháig. Cá-cá na bpréachán, cá, cá, cá.

Búm-búm an ghunna, búm, búm, búm, Scaiptear na héin go léir san spéir. Búm-búm an ghun-na, búm, búm, búm.

Tulkojums (John Buckley, 2018)

Pavasara mūzika

Kukakšķu kukaiņa, kuka, kuka, kuka, kuka Lidojot augstu, lai atrastu ligzdu.

Kukakšķu kukaiņa, kuka, kuka, kuka, kuka.

Putniņu pīp-pīp, pīp, pīp, pīp, pīp, drosmīgi žēlojas uz koka zara.

Putniņu pīpēšana, pīp, pīp, pīp, pīp, pīp.

Krauk-krauk krauk, krauk, krauk, krauk, krauk, graužot sēklas laukā.

Krauk-krauk, krauk, krauk, krauk, krauk.

Bum-bum no lielgabala, bum, bum, bum, bum, bum, visi putni izklīst debesīs.

Bum-bum no lielgabala, bum, bum, bum, bum.

(Pārpublicēts ar John Buckley laipnu atļauju)

Link to recording:

<https://www.youtube.com/watch?v=YLucqZRz030>

Izpilda Mornington Singers, diriģente Orla Flanagan

"Ceol Earraigh" ("Pavasara mūzika") ir ceturtā dziesma Beklija krājumā "Piecas divdaļīgas dziesmas bērniem" (1978).

Komponista piezīmes:

Bekleja dziesmu izlases komponists: "Five Two-Part Songs for Children" (Piecas divdaļīgas dziesmas bērniem) tika komponētas 1978. gadā Svētā Gara meiteņu pamatskolas korim Ballymunā, Dublinā, un veltītas tās direktorei Mary O'Flynn (Mērija O'Flinna).

Dzejoļus īru valodā īpaši šīm dziesmām sarakstīja Maikls Hartnets (Michael Hartnett, 1941-1999), viens no ievērojamākajiem 20. gadsimta īru dzejniekiem. Cik man zināms, tie nav publicēti citur. Hartnetta skaistajā, vienkāršajā, izteismīgajā un skanīgajā īru valodas lietojumā tajos apvienojas humors un liriskums. Visi skaņdarbi ir paredzēti divbalsīgam korim, un to raksturs variē no pārdomām līdz humoram un vieglprātībai. Dziesmas [pievienotajā] ierakstā tiek izpildītas īru valodā (kā Gaeilge).

Iespējamās idejas mēģinājumiem pirms kora partiju apgūšanas vai to apgūšanas laikā

1 Izlasiet īru valodā (galiešu valodā) ietvertās dziesmas teksta tulkojumu. Aiciniet kora dalībniekus spēlēties ar vārdiem, kas ataino putnu skaņas, un izveidot kādu piemērotu savu vārdu-skaņu, lai ieteiktu citus putnus, kas pavasarī sāk muzicēt.

2 Izmantojiet šīs vārdu skaņas (no tulkojuma un savas vārdu skaņas, kas apzīmē putnus), lai vingrinātu dziesmas ritmus (lasot vai pēc dzirdes). Pielāgojiet ostināti no: alta partijā 1.-10. taktā/pasākumā izveidotā atkārtojuma; soprāna partijā 1-2., 3-4., 5-6., 7-8. taktā/pasākumā.

3 Grupās kora dalībnieki komponē īsus skaņdarbus, pamatojoties uz 1. un 2. punktā minētajām idejām (ritmiskie vārdu-skaņu raksti).

4 Izlasiet un noklausieties īru valodas (galiešu valodas) vārdus. Praktizējiet šo vārdu izrunāšanu, vienlaikus arī klaigājot ritmus.

5 Šī skaņdarba tonalitāte ir F-dur modālā ar moll septītāļu (E), padarot to par Mixolydian modi. Iespējamais radošais vingrinājums šajā gadījumā varētu būt lūgums improvizēt divtaktes frāzes, kas balstītas uz F-E līdz F un/vai F-C kombinācijām, izmantojot ostinato. Šajā gadījumā kopā ar balsīm varētu izmantot arī zvanu stabus vai citus instrumentus.

6 Vokālajā iesildīšanās sesijā varētu iekļaut dažus jautrus vingrinājumus, kas balstīti uz augšupejošu un lejupejošu pentakordu un arpedžo figūrām, kā tas ir kora skaņdarbā.

7 Pirms dziedāt soprāna un alta partiju ar tekstu īru valodā, dziedātāji varētu vokalizēt dotās vārdu skaņas ("cú", "pib", "cá" un "búm").

8. Kad skaņdarbs/teksts ir apgūts un iegaumēts, pārrunājiet ar kori, kādu dinamiku un iespējamās darbības un sejas izteiksmes varētu iekļaut izpildījumā, jo īpaši pēdējā pantā, kur ieroča skaņa liecina par dramatiskām pārmaiņām.

9. Vēl viena ideja būtu sākt un pabeigt ar dzīvu skaņu ainavu, ko veido vokāla skaņas (imitējot dažādu sugu putnus mežā, bet iekļaujot arī visu, ko liecina dziesmas nosaukums: Ceol Earraigh = Pavasara mūzika).

10. Kora dalībnieki varētu eksperimentēt ar BandLab vai citu programmatūru, lai radītu ierakstītu skaņu ainavu, iekļaujot dziesmas frāzes vienā, divās vai vairākās daļās, ar iespēju pievienot ierakstītus skaņas efektus. To varētu veikt kā atsevišķu projektu vai arī ierakstu varētu atskaņot kā dzīvās uzstāšanās ieskaņojumu.

Lek gervelės

Lithuania

Lek ger - ve - lės, lek
O - o - o, o, o -
ger - ve - lės, lek lek, ger - ve -
lės, i go - jū. i go - jū.

"Lek gervelės" ir lietuvių tautosdiesma par dzērvju dzīvi: tā stāsta par to, kā putni lido uz mežu, būvē ligzdu, dēj olas un izšķīlas dzīvi mazuļi. Lietuvių tautosdiesmas ar dzīvnieku tematiku bieži tiek veidotas kā metaforas cilvēka dzīvei. Šādās dziesmās var izmantot arī citu dzīvnieku (piemēram, zirga, gulbja, zaķa) un koku (piemēram, ozola, liepas, bērza) tēlus. Šāda dabas un cilvēka dzīves pretstatīšana izriet no senās baltu pagānu ticības, kad lietuvieši pielūdza dabas objektus: sauli, mēnesi, dzīvniekus un augus.

Teksti

Lek gervelės, lek gervelės, lek gervelės į gojų.
Neš gervelės, neš gervelės, neš gervelės lizdelį .
Ded gervelės, ded gervelės, ded gervelės kiaušėlius.
Ved gervelės, ved gervelės, ved gervelės vaikelius.
Lek gervelės, lek gervelės, lek gervelės iš gojaus.

Latviešu valodas tulkojums

Dzērves lido uz mežu.
Nes dzērvju ligzdu.
Dzērves dēj olas.
Dzērvju mazuļu izšķīlšanās.
Dzērves izlido no meža.

Listen to the pronunciation: <https://youtu.be/tDt5Kfn1P2k>

Videos:

Vilņas Universitātes ansamblis:
<https://www.youtube.com/watch?v=YCq743rH0e4>

Lietuvas Dziesmu svētki:

<https://www.youtube.com/watch?v=mstG5vqcl4I>

V. Povilionienė un P. Vyšniauskas, "Lek gervelė":

<https://www.youtube.com/watch?v=8si65BaMiaY&t=46s>

Metodoloģiskie un veikspējas ieteikumi:

"Lek gervelės" tiek dziedāta, neievērojot ritma kanonus - iespējami paātrinājumi, palēninājumi, kavējumi. Daži izpildītāji dzied "Lek gervelės" daudzskaitlī, bet daži dzied "Lek gervelė" vienskaitlī. Abas versijas ir pareizas un pieņemamas. Lietuvā izplatīts dziedāšanas veids ir tāds, ka viens cilvēks vada melodiju, bet pārējie to pavada. Dziesma tiek izpildīta a capella, tāpēc tiek ieteikts, ka pirmo frāzi ("Lek gervelės") dzied solo dziedātājs, bet pārējie dziedātāji pievienojas nākamajā frāzē. Šis princips jāievēro visos pantos.

Dziesma tiek izpildīta plaši, nesteidzīgi, izbaudot un "sajūtot" katru līdzskaņu. Dziesmu var "ierāmēt", sākot ar pirmo pantiņu un beidzot ar pēdējo pantiņu murmurando. Ieteicams dziesmas sākumā un beigās pievienot vai nu putnu skaņu imitāciju, vai audioierakstu. Iespējams pievienot arī instrumentus, kas imitē dabas skaņas (piemēram, lietus spieķi). Vēl labāk bērni var izpētīt un radīt skaņas, izmantojot dažādus digitālos rīkus.

Raimundo Martinkėno ir izveidojis šādu aranžējumu jauktajam korim:

♩ = 76 5

A

5 *unis.*
mf

le-k ger - ve - lè, le-k ger - ve - lè, le-k ger - ve -

12

unis.

O, O,

lè pe-r gi - riã O, o,

18

B

le-k ger - ve - lè pe-r gi - riã Ne-š ger - ve -

le-k ger - ve - lè pe-r gi - riã

25

- lè, ne-š ger - ve - lè, ne-š ger - ve - lè liz - de -

31

- li. O, o, ne-š ger - ve - lè liz -

38 C

- de - li. De-d ger - ve - lè, de-d ger - ve - unis.

44

- lè, de-d ger - ve - lè kiau - še - lius. O, o,

51

de-d ger - ve - lè kiau - še - lius.

57 D S.A.

Pe-r ger - ve - lè, pe-r ger - ve - lè, pe-r ger - ve -

66

lè vai - ke - lius. O, o, pe-r

73 **E** *ff*

ger - ve - lè vai - ke - lius. Iš-ved ger - ve -

80

- lè, iš-ved ger - ve - lè, iš-ved ger - ve - lè vai - ke - lius. O,

87

o, iš-ved ger - ve - lè vai - ke -

94

lius. O, o, iš-ved

99 **F** *molto rall.*

ger - ve - lè vai - ke - lius.

Saulala Riduola

Music - Jonė Girdzijauskaitė
Lyrics - Lithuanian folk;
Melody - J. S. Bach

$\text{♩} = 60$ chest, snap, chest, chest

Sau - la sau - la, sau-la la ri-duo-la, sau-la-la ri-duo-la, sau - la-la.

6 *Simile*

Sau - la, sau - la, sau-la-la ri-duo-la, sau-la-la ri-duo-la sau - la-la.

11

Sau - la, Sau - la, Sau - la, Sau - la, Sau-la-la ri-duo-la, Sau-la-la ri-duo-la

28 *Simile*

Ri-duo-lè - la, Sau - la - la, Ri-duo-lè - la Sau - la - la Sau - la - la.

11

Sau - la, Sau - la, Sau - la, Sau - la, Sau - la - la ri - duo - la, Sau - la - la ri - duo - la

15

Simile

Ri-duo-lè - la Sau - la - la Ri-duo-lè - la Sau - la - la Ri-duo-lè - la Sau - la - la Sau - la - la

20

Sau- -la

Sau - la, sau - la, sau - la - la ri - duo - la, sau - la - la ri - duo - la sau - la - la

24

Sa-

Sau - la, sau - la, sau - la - la ri - duo - la, Sau - la - la ri - duo - la Sau - la - la Ri-duo-lè - la,

28

Simile

Ri-duo-lè - la, Sau - la - la, Ri-duo-lè - la Sau - la - la Sau - la - la.

32

Sa

Sa

Sau - la, sau - la, Sau - la, sau - la Sau - la, sau - la, Sau - la, sau - la,

36

Sa

Sau- la

Sa-

Sau- la

Sau - la sau - la, Sau - la, Sau - la Sau - la - la ri-duo-la Sau - la - la Ri-duo-lè - la,

40 *Simile*

Ri-duo-lè - la, Sau - la - la, Ri-duo-lè - la Sau - la - la, Sau - la - la.

44 *Slower, proudly*

Sau - la sau - la, sau - la - la Ri - duo - la sau - la - la.

In this part the piano is either not playing or playing the same as the singers to the extend the singers need.

48

Sau - la sau - la, sau - la - la, Ri - duo - la, sau - la - la.

52

Sau - la, sau - la, Ri - duo - lê, Ri - duo - lê, Ri - duo - lê - la

56 *A tempo* *Simile*

Sau - la sau - la, sau-la la ri-duo-la, sau-la-la ri-duo-la, sau - la-la.

61 *Simile*

Sau - la sau - la, sau-la la ri-duo-la, sau-la-la ri-duo-la, sau - la-la.

66 *Simile* *Whispering*

Sau - la - la Sau - la - la

Šī kompozīcija ir iedvesmojusies no Bēlas Bartoka kormūzikas, kurš izmantoja tautas melodijas un aranžēja tās vienkāršā, bet ļoti oriģinālā veidā divu vai trīs partiju ansambļiem. Galvenā tēma ir aizgūta no J. S. Baha žigu no Franču svītas Nr. 4 un papildināta ar lietuviešu tautas Teksti; tie kopā skan ļoti dabiski un ļauj dziedātājiem aizdomāties par to, kādas iezīmes palīdz mūzikai saglabāt aktualitāti un mīlestību gadsimtu gaitā.

Tekstā ir tikai divi vārdi - saulala riduola, kas senlietuviešu valodā nozīmē ritošā saule. Šādi vārdi ir atrodamī senākajās lietuviešu daudzbalstīgajās tautasdziesmās - sutartīnēs, kas pazīstamas ar meditatīvu iedarbību, jo tajās pastāvīgi atkārtojas īsas melodiskas un ritmiskas shēmas. Saule lietuviešu kultūrā un, iespējams, arī daudzās citās ir viens no svarīgākajiem arhaiskajiem simboliem, kas nes mūžības nozīmi. Tas arī atgriež diskusiju par to, kas vienmēr paliks svarīgs un aktuāls mūzikā un mūsu dzīvē.

Dziesma ir aranžēta galvenokārt divdaļīgai dziedāšanai, ar trīsdaļīgu vidusdaļu, no kuras vajadzības gadījumā var atteikties. Dziedāšanu papildina arī vienkāršas ķermeņa perkusiju kustības (krūšu sitieni un laušanās). Dziesmu var izpildīt ar klavieru pavadījumu vai bez tā, kā arī jebkurā ērtā un radošā skatuves aranžējumā.

Metodoloģiskie un veikspējas ieteikumi

Dziesmas interpretācija varētu atbilst tautasdziesmu interpretācijas tradīcijai, kas ir organiska un dabiska. Nav nepieciešami īpaši mākslinieciskie efekti. Pietiek ar ķermeņa perkusiju, kas ir iezīmēta vokālajā partitūrā. Tomēr izpildītāja izdomai nav ierobežojumu.

Izpētīt

Video Šis ir skaists piemērs, kā šo dziesmu var izpildīt:
<https://www.lrt.lt/mediateka/irasas/2000123366/dainu-dainele-2020-misrus-vokalinis-ansamblis-is-klaipedos-saulala-riduola>

Ši ir J. S. Baha oriģinālkompozīcija ieraksts:

https://www.youtube.com/watch?v=EOSINtKLBMI&ab_channel=mabbigeasy

Šī ir vēl viena lietuviešu tautasdziesma par sauli:

https://www.youtube.com/watch?v=Xe0k9z9iLLg&ab_channel=Lepredormant

Ayia Marina tjai Tzyra

[Ayia Marina un Gzira]Cyprus

A - yia Ma ri na tzie tzy ra pou po tzi mi zis ta mo ra po tzi mis

5 to tzi'a na gio sto tze par to pe ra gy ri sto tze stra fou

9 pi ____ so fer mou to ____ gia tien mo ro tze the lo to

Viena no pazīstamākajām kipriešu tautasdziesmām ir Ayia Marina. Tāpat kā daudzas kipriešu tautasdziesmas, pateicoties mutvārdu tradīcijai, arī šī šūpuļdziesma ir sastopama daudzos dažādos variantos, tā sauktajās "parallayes". Vienu no šīm "parallayes", kā redzams iepriekš pievienotajā partitūrā, ir ierakstījis kipriešu tautasdziesmu pētnieks Sozos Tombolis.

Teksti

Αγία Μαρίνα τζιαι κυρά
που ποτζοιμίξεις τα μωρά
ποτζοίμησ' το τζ' ανάγιστο
τζ' επάρ' το πέρα, γύρισ' το

τζαι στράφου πίσω φέρ' μου το
γιατί εν μωρό τζιαι θέλω το

νάννι ναννά ναννούδκια του

τζι' ύπνον εις τα μματούδκια
του

Transliteration

Ayia Marina tzie tzyra pou
potzimizis ta mora potzimisto
tz' anagiosto tz' eparto pera
gyristo

tzae strafou piso fer mou to
giati en moro tjae thelo to

nanni nanna nannouthkia tou

tj'ipnon is ta mmatouthkia tou

English Teksti

Saint Marina and Lady
You who lulls babies to sleep
lull my baby too and raise it
take it away, around the world

return and bring it back to me
It's my baby and I want it

nanni nanna nannouthkia tou

let it close its little eyes and
sleep

Klausieties izrunu: <https://youtu.be/RwXwIS6IsFQ>

Izpētīt

Video:

<https://www.youtube.com/watch?v=HaPz8HygnA8>

Grieķu komponista un maestro Alkisa Baltasa kora aranžējums

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=FmKOKG2LqLM>

$\text{♩} = 60$

Soprano *p* A - yá Ma - rí _____ na - tjai Tji - rá _____

Alto *p* _____ rí _____ na tjai Tji - rá _____

Tenor *p* _____ rí _____ na tjai Tji - rá _____

Bass *p* _____ rí _____ na tjai Tji - rá _____

7

S pou po - tji - mí _____ zis ta mo - rá

A _____ mí _____ zis ta mo - rá

T _____ mí _____ zis ta mo - rá

B _____ mí _____ zis ta mo - rá

15

S po - tji- mis' mou _____ toun - to mo - ron _____

A po - tji- mis' mou _____ toun - to mo - ron _____

T po - tji- mis' mou toun - to mo - ron _____

B mis' mou _____ toun - to mo- ron _____

20

S tji ma - na tou _____ 'ni sto gia - lo

A oh _____ oh _____

T tji ma - na tou _____ oh _____

B oh _____ oh _____

Video (no In-Voice4Mpowerment koncerta):

<https://youtu.be/FmKOKG2LqLM>

Izpētīt and compare the above plus the following interpretations:

<https://youtu.be/F-TMck0Ffl4?si=29q4O44VLPL0L03D>

<https://youtu.be/v6KRYKsz3G0?si=K6pRgba9-1FxorSq>

Maitia nun zira?

Spānija/Basku valsts

Uzklausiet izrunu <https://youtu.be/BVincIPJ8TE>

Maitia, nun zira ir populāra basku dziesma no Zuberoa. José Tomas Uruñuela (1891-1964) no Gasteizas ap 1930. gadu izveidoja pazīstamu aranžējumu.

Dziesma tika sarakstīta Žannai Undurīnei (Jeanne Ündüreine), sievietei, kas dzimusi ap 1701. gadu. Žanna bija mācījusies Oloro klosterī. Viņa izvēlējās apprecēties ar Mikselu de Rejo no Zubero, bet viņas tēvs atteicās dot savu atļauju un aizsūtīja meitu atpakaļ uz klosteri. Dziesmā aprakstīts abu mīlētāju izmisums.

Teksti

Maitia; nun zira?
Nik ez zaitut ikusten,
Ez berririk jakiten:
Nurat galdu zira?
Nurat galdu zira?
Ala kanbiatu da zure deseiña?
Hitz eman zenereitan,
Ez behin, bai berritan,
Enia zinela.
Enia zinela.

Latviešu valodas tulkojums

Mans mīļais, kur tu esi?
Es tevi neredzu
Es pat nezinu tavas ziņas,
Kur tu esi pazudusi?
Kur tu esi pazudusi?
Vai tava vēlme ir mainījusies?
Tu man dāvāji vārdu,
Ne tikai vienu reizi, bet divas,
ka tu esi mans.
Ka tu esi mans.

Metodoloģiskie un veikspējas ieteikumi:

- Iesildīšanās, pamatojoties uz dziesmas rakstiem.
- Iemācīt dziesmu pēc dzirdes.
- Dziediet dažādas frāzes, mainot dinamiku un izteiksmes zīmes.
- Izpētīt ķermeņa kustību iespējas.
- Skandējiet dziesmas melodiju un pievienojiet žestus / ķermeņa kustības / mainīgu sejas izteiksmi.
- Izveidojiet šīs dziesmas ievadu un nobeigumu, koncentrējoties uz to, kāda, jūsuprāt, ir valdošā atmosfēra, un izmantojot balsi dažādās iespējās.
- Pievienojiet koralogrāfiju un dramatiskus/teātra elementus.
- Kur varētu būt mīlotā? Apsveriet iespēju iestudēt ainu, kurā mīļotais redzams skolēnu radītā situācijā/apstākļos.
- Meklējiet citas dziesmas ar līdzīgu saturu
- Apspriediet dziesmas vēstījumu un izveidojiet ievaddaļu (vai vidusdaļu, vai nobeigumu) ar improvizētu dramatisko daļu.
- Izveidojiet šīs dziesmas ievadu, izmantojot tematisko materiālu no dziesmas BandLab.
- Izpildiet dziesmu ar kordziesmu un ar ievadu un nobeigumu, iekļaujot skaņu ainavas un/vai teātra elementus, kā arī digitālos veidojumus.

Izpētīt un salīdziniet šādus rādītājus

Videos:

Errobi Kanta -Chorales du Pays Basque, 1999 :
<https://www.youtube.com/watch?v=uAcQj3XJXPk>

Orfeoi Gazte:

<https://youtu.be/J-L2K8dtfig?si=ww2m7nU6-XU69BcT>

Dulce Pontes and Kepa Junkera:

<https://youtu.be/9ZftzbpWI3s?si=Bz6ZaT3RITIRtqf4>

Ansambļa aranžējums :

<https://youtu.be/dsm6WOEfuuM?si=tTDMmaG7vcXMu2av>

Mūsu partnere no Latvijas, komponiste Laura Jēkabsone īpaši šim projektam aranžēja dziesmu, kā redzams turpmākajās lappusēs.

MAITIA NUN ZIRA

arranged by Laura Jekabsone

♩ = 40

Alto Recorder *mp*

Voice *p*

Piano *mp*

Mai - ti - a nun zi - ra? Nik
O - hi - ku - a nū - zū E -

5

A. Rec.

Voice

Pno.

et - zū - tūt i - kus - ten, ez be - rri - rik ja - ki - ten, Nu -
nū - zū kam - bi - a - tū, Biho - tzi - an be - hūn har - tū, E -

9

A. Rec.

Voice

Pno.

rat gal - dū - zi - ra? Nu - rat gal - dū - zi -
ta zū mai - ta - tū E - ta zū mai - ta -

13

A. Rec.

Voice

Pno.

ra? A - la kam-bi - a - tū da
tū Ai - ta je - los - kor ba - tek

f

mf

17

A. Rec.

Voice

Pno.

Zu - re de - sei - na Hitz e - man ze - ne - rei - tan Ez
di - zū ka - u - sa - tū: Zu - u - re i - kus - te - tik, Geh -

p

21

A. Rec.

Voice

Pno.

beh - in bai be - rri - tan E - ni - a zi - ne - la,
ia - go min - tza - tze - tik Hark ni - zū pri - ba - tū,

p

25

A. Rec.

Voice

Pno.

E - ni - a zi - ne - la
hark ni - zū pri - ba - tū

pp *f* *p*

pp *f* *p*

Buva dūda Vilniuj

Lithuania

Sutartinė

I
Bu - vo dū - da Vil - niuj. Bu - vo dū - da Vil - niuj.

II
Gal bu - vo, gal ne - bu - vo. Gal bu - vo, gal ne - bu - vo.

III
Aš, dè - dyt, ne - ži - nau ir na - mie ne - bu - vau.

IV
Bu - vo, bu - vo, kaip ne - bu - vo, bu - vo, bu - vo, kaip ne - bu - vo.

"Buvo dūda Vilniuj" ir lietuvių tautosdiesma. Tas ir daudzbalsīgs, daudzbalsīgs skaņdarbs ar īpašu nosaukumu - sutartinė. Tas ir dziesmas veids, kurā vienlaikus tiek atskaņotas dažādas melodijas un dažādi teksti. Sutartinēs ir lietuvių lepnums, un tās ir iekļautas UNESCO Cilvēces nemateriālā kultūras mantojuma sarakstā.

Dziesmas nosaukums norāda uz kādu vārdā nenosauktu pūšamo instrumentu, kas senāk tika spēlēts Viļņā. Ļoti iespējams, ka tā ir dūdas. Etnologi ir vienisprātis, ka šī dziesma varētu būt radusies ganu laikā, kad gani nemitīgi sacentās izgudrotībā un radīja jaunus tekstus un "melodijas". Tiek uzskatīts, ka šādā radīšanā būtu piedalījušies visi bērni, iespējams, vairāk nekā divdesmit. Turklāt šai dziesmai ir daudz variāciju, ko var dziedāt, spēlēt ar mūzikas instrumentiem un dejot.

Teksti

Buvo dūda Vilniuj.

Gal buvo, gal nebuvo.

Aš, dėdyt, nežinau ir namie nebuvo.

Buvo, buvo, kaip nebuvo.

Latviešu valodas tulkojums

Viļņā bija dūdas.

Varbūt tā bija, varbūt nebija.

Mīļā, es nezinu, es neesmu bijis mājās.

Tā tur bija, tā tur bija, kāpēc tās nebija?

Uzklausiet izrunu: <https://youtu.be/aYu4kH02i-4>

Videos: Dejas: <https://www.youtube.com/watch?v=sAFJqEBUWY>

Jonasa Tamuļoņa aranžējums korim:

<https://www.youtube.com/watch?v=hTI6TBWTKFU>

Metodoloģiskie un veikspējas ieteikumi

- Tradicionāli dziesma tiek izpildīta ātrā tempā. Jāpievērš uzmanība precīzai artikulācijai.
- Ieteicams sākt ar I daļu, kam ik pēc 4 taktiem seko pārējās daļas. Papildu variācija ir dziedāt visas daļas kopā vai apvienot divas vai trīs dažādas daļas citā secībā. Šādā veidā var izveidot dziesmu daļās, katrā no kurām ir atšķirīgs melodiju kombināciju skaits. Citiem vārdiem sakot, četras melodiskās līnijas var izmantot radoši! Ļoti ieteicams izmantot ķermeņa perkusijas, apvienojot dziedāšanu ar ritmisku pavadījumu.
- Vēl viens ieteikums ir dziedāt tā, it kā imitētu mūzikas instrumentus (katra daļa var būt cits instruments!) - piemēram, var imitēt trompetes vai zvanu skanējumu vai pat imitēt stīgu kvartetu, ja visas četras daļas tiek apvienotas vienlaicīgi. Ļoti ieteicams izmantot ķermeņa perkusijas, apvienojot dziedāšanu ar ritmisku pavadījumu.
- Šī ir humoristiska dziesma. Dziedātāji to var izpildīt dialoga formā. Raidījumā katru daļu var izpildīt teatrāli, citā noskaņojumā/nozīmē šādi: pārlicinoši (Viļņā bija dūdas), šaubīgi (Varbūt bija, varbūt nebija), atvainojoši (Mīļais, es nezinu, es neesmu bijis mājās), stingri (Bija, bija, bija, kāpēc nebija). Teātra žesti/kustības var papildināt izteismīgo/teātra dziedājumu.

Papildu informācija un atsauces

<https://etalpykla.lituanistika.lt/object/LT-LDB-0001:J.04~2000~1587149605813/J.04~2000~1587149605813.pdf>

<https://www.pakartot.lt/album/vilnius-kaip-ant-delno/buvo-duda-vilniuj4>

<https://archyvas.liti.lt/irasai/index.php?id=4416>

Bibliogrāfiskās atsauces

Lietuvos muzikologija. 2000, 1, p. 89-103. ISSN 1392-9313. Nākamajā dziesmas "Buvo dūda Vilniuj" aranžējumā pievēršiet uzmanību kopējai harmonijai, kas veidojas, apvienojot visas

BUVO DŪDA VILNIUJ

Sutartinė

♩ = 84

1 Bu - vo, bu - vo,
 3 u - ta, u - ta,
 4 Gal bu - vo, gal ir ne.
 5 U - ta, u - ta, un - ty - ta.
 6 Bu - vo dū - da Vil - niuj.
 7 Un - ty - ta, u - ta, u - ta, un - ta - ta - ta, u - ta, u - ta.
 8 Bim bam

6
 1 Bro - lyt, ne - ži - nau, aš na - mie ne - bu - vau.
 2 kaip ne - bu - vo.
 3 ū - ta - ta.
 4
 5
 6
 7
 8

daļas, pievēršot uzmanību kopējai harmonijai, kas rodas, apvienojot 1.,2.,4.,6.,8. daļu un 3.,5.,7. daļu.

Dindaru Dandaru

Latvija

Dindaru dandaru ir latviešu tautas spēle..

Tautasdziesmas spēles/spēles apraksts:

Spēlētāji izveido dārzu, viens no tiem atrodas vidū. Viens iet pa apli, vidējais stāv. Dziedot "ložņā, ložņā", dārziņš apstājas, un visi paceļ apvienotās rokas. Vidējais noslīd zem paceltajām rokām, bet, kad bērni dzied "lec apkārt", viņš uz vienas kājas lēkā pa dārza ārpusi. Dziesmas beigās viņš stumj to, aiz kura ir apstājies, uz vidu, un pats ieiet brīvajā vietā. Ja aplī stāv daudz dalībnieku, apkārt var būt vairāki lecēji.

Spēles piemērs: <https://www.youtube.com/watch?v=1WYJZqvJfQY>

Dziesma: <https://www.youtube.com/watch?v=k1rEQGyMhEA&t=15s>

1. Dindaru dandaru ozolini	1. Dindaru Dandaru, oak-tree,
2. Izgāju lasīt, apsamaldījos'i	2. I was collecting acorns but got lost.
3. Ai, Dieva dēliņi, vedat'i cauri.	3. Oh, sons of God, guide me through.
4. Ložņā, ložņā lakstīgala.	4. Sneak, sneak nightingale
5. Caur zaru zariem, caur pazariem'i.	5. Through branches, through boughs.
6. Lec apkārti tautu meita līdz tu savu sadabūs	6. Jump up people's girl you will find your way.
7. Kad tu savu sadabūsi, paliec pati vietiņā.	7. When you get yours it stays the same.

Dindaru Dindaru (SSAA) Latviešu komponistes Lauras Jēkabsones aranžējums

Audio:

<https://www.youtube.com/watch?v=BZrM10mMpa4>

<https://open.spotify.com/track/3H6u2FVoMlmvKj8qbfaHda?si=7df262c642814ada>

Video:

<https://www.youtube.com/watch?v=Cj0jbJmn84>

Dindaru dindaru

Edition for school choirs
2023

Latvian folksong

Laura Jēkabsons

SI

SII

AI

AII

mp

mf

Eh - eh, eh - eh,

din - da - ru dan - da - ru din - da - ru dan - da - ru

4

SI

SII

AI

AII

eh - eh, eh - eh,

eh - eh, eh - eh, Din - da - ru dan - da - ru o - zo - li - ņi

7

SI

SII

AI

AII

vi - si - ta - vi za - ri - ņi zī - lī - šu pil - ni Din - da - ru dan - da - ru o - zo - li - ņi vi - si - ta - vi za - ri - ņi zī - lī - šu pil - ni

8

10

SI *mf* eh - eh,___

SII Eh - eh,___ eh - eh,___ eh - eh,___

AI Eh - eh,___ eh - eh,___ eh - eh,___

AII 12

13

SI eh - eh,___ iz - gā - ju mek - lēt___ ap - sa - mal - dī - jo - si, iz - gā - ju mek - lēt___ ap - sa - mal - dī - jo - si

SII eh - eh,___

AI eh - eh,___ Oo, Oo,

AII

16 *cresc.* *f*

SI iz - gā - ju mek - lēt___ ap - sa - mal - dī - jo - si, iz - gā - ju mek - lēt___ ap - sa - mal - dī - jo - si eh - eh,___

SII *cresc.* *f* iz - gā - ju mek - lēt___ ap - sa - mal - dī - jo - si, iz - gā - ju mek - lēt___ ap - sa - mal - dī - jo - si eh - eh,___

AI *cresc.* *f* Oo, Oo, eh - eh,___

AII 16 *f* eh - eh,___

19

SI *sup.p*
eh - eh,____ eh - eh,____ eh - eh,____

SII *sup.p*
eh - eh,____ eh - eh,____ eh - eh,____

AI *sup.p*
eh - eh,____ eh - eh,____ eh - eh,____

AII *sup.p*
eh - eh,____ eh - eh,____ eh - eh,____

22 *mp* *cresc.*
SI Ai, die-va dē-li-ņi ve-dat ma-ni cau ri, ai, die-va dē-li-ņi ve-dat ma-ni cau ri, ai, die-va dē-li-ņi ve-dat ma-ni cau ri,

SII *mp* *cresc.*
Eh, eh, eh,

AI *mp*
dīn da-ru dan da-ru dīn - da-ru dan da-ru

AII *mp* *cresc.*
Ai, die-va dē-li-ņi ve-dat ma-ni cau ri, ai, die-va dē-li-ņi ve-dat ma-ni cau ri, ai, die-va dē-li-ņi ve-dat ma-ni cau ri,

25 *mf* *cresc.*
SI ai, die-va dē-li-ņi ve-dat ma-ni cau-ri, lo - dā, lo - dā, laks-tī-ga-la, lo - dā, lo - dā, laks-tī-ga-la,

SII *mf* *cresc.*
eh lo - dā, lo - dā, lo - dā, lo - dā,

AI 4
/ / /

AII *mf* *cresc.*
ai, die-va dē-li-ņi ve-dat ma-ni cau-ri, lo - dā, lo - dā, laks-tī-ga-la, lo - dā, lo - dā, laks-tī-ga-la,

37

SI caur za - ru za - riem, caur pa - za - riem caur za - ru za - riem

SII caur_ za - ru za - riem caur_ pa - za - riem_ caur_ za - ru za - riem

AI caur_ za - ru za - riem caur_ pa - za - riem_ caur_ za - ru za - riem

AII caur za - ru za - riem caur pa - za - riem caur za - ru za - riem

♩ = 100

40

SI caur pa - za - riem caur pa - za - riem

SII caur_ pa - za - riem_ caur_ pa - za - riem_

AI caur_ pa - za - riem_ caur_ pa - za - riem_

AII caur pa - za - riem caur pa - za - riem *mp* din - da - ru dan - da - ru din - da - ru dan - da - ru

43

SI *mf* eh - eh,___

SII *mf* Eh - eh,___ eh - eh,___ eh - eh,___

AI *mf* Eh - eh,___ eh - eh,___ eh - eh,___

AII 4

46

SI
eh - eh,___

SII
eh - eh,___
din - da - ru dan - da - ru din - da - ru dan - da - ru

AI
eh - eh,___
din - da - ru dan - da - ru din - da - ru dan - da - ru din - da - ru dan - da - ru

AII
din - da - ru dan - da - ru din - da - ru dan - da - ru din - da - ru dan - da - ru

sub.p *cresc.*

49

SI
din - da - ru dan - da - ru din - da - ru dan - da - ru eh - eh,___

SII
din - da - ru dan - da - ru din - da - ru dan - da - ru din - da - ru dan - da - ru eh - eh,___

AI
din - da - ru dan - da - ru din - da - ru dan - da - ru din - da - ru dan - da - ru eh - eh,___

AII
din - da - ru dan - da - ru din - da - ru dan - da - ru din - da - ru dan - da - ru eh - eh,___

mf *f*

52

SI
eh - eh,___
eh
aah.

SII
eh - eh,___
eh
aah.

AI
eh - eh,___
eh
aah.

AII
eh - eh,___
eh
aah.

mp *mf* *mp*

Titity, tatatoj

Lietuva

Traditional

Titity tatatoj pieder pie īpašas tautasdziesmu kategorijas, ko sauc par "Sutartinės". Sutartinės (no vārda sutarti - būt saskaņā, labi sadziedāties) ir polifoniskas mūzikas veids, kurā vienlaikus tiek apvienotas dažādas melodijas un teksti, un to izpilda dziedātājas Lietuvas ziemeļaustrumos. Dziesmu melodijas ir vienkāršas, aptverot no diviem līdz pieciem skaņu augstumiem, un sastāv no divām ritmiski un melodiski atšķirīgām daļām, bieži ietverot arī citskaitļa vārdus, piemēram, šajā konkrētajā dziesmā Teksti "titity tatatoj".

Pastāv šo dziesmu izpildījuma variācijas, piemēram, tās izpilda divi dziedātāji paralēlās sekundēs, trīs dziedātāji stingrā kanonā vai divas dziedātāju grupas, katra pāra vadošais dziedātājs dzied pirmo daļu, bet partneris dzied otro. Dzejas tekstos ietvertas daudzas tēmas, tostarp darbs, kalendārie rituāli, kāzas, ģimene, kari, vēsture un ikdienas dzīves mirkļi. Šīm dziesmām bieži tiek pievienotas deju kustības, pievienojot galvenokārt nesarežģītas un mērenas kustības. Sutartinēm ir svinīgs raksturs, tās tiek izpildītas tādos pasākumos kā svētki, koncerti un saviesīgas tikšanās. Parasti tās dzied sievietes, bet vīrieši izpilda instrumentālās versijas ar pūšaminstrumentiem, ragu, garajām koka trompītēm, fīpju flautām un cītarām.

Sutartines 2010. gadā ir iekļautas Cilvēces nemateriālā kultūras mantojuma reprezentatīvajā sarakstā.

Titity tatatoj, kā raksturīgi Sutartinių dziesmām, sastāv no divām simetriskām A/B daļām, kas skan vienlaicīgi, lai gan tām ir kontrastējoša intonatīvā un ritmiskā struktūra.

Uzklausiet izrunu: <https://youtu.be/K4EGw7nAtpM>

B part

"Melodija", kas parādīta Titity tatatoj, parasti sastāv no diviem tercijas intervāliem. Tomēr konvencijas otrā daļa, kurai arī ir līdzīga struktūra, parasti ir sekundi augstāka vai zemāka, radot asu disonansi. Jāatzīmē, ka tautas tradīcijas izpildījumā šī disonanse skan ērti un nekonfliktējoši, gandrīz konsonanti. Šī minimālā attālo terciju savienošana sekunžu intervāla ietvaros ļauj veidot visdažādākās variācijas.

Sutartinē Titity, tatatoj teksti ir balstīti uz jautājumu un atbilžu motīviem. Teksti apliecina lietuviešu pūšaminstrumentu spēles prasmes.

<https://youtu.be/BVincIPJ8TE>

Teksti

Titity, tatatoj, kas ti gražiai triūbijo?
Titity, tatatoj, mūsų brolaliai triūbijo
Titity, tatatoj, su kokiomis triūbelēm?
Titity, tatatoj, su varinėm triūbelēm.

Latviešu valodas tulkojums

Titity, tatatoj, kurš spēlēja tik skaisti?
Titity, tatatoj,ūsu brāļi spēlēja.
Titity tatatoj, kādas trompetes viņi spēlēja?
Titity, tatatoj, ar vara instrumentiem.

Video

Titity tatatoj

<https://www.youtube.com/watch?v=rilQaoKp7qM>

Metodoloģiskie un veikspējas ieteikumi

- Dziesma tiek izpildīta a capella, dziedātājiem sadaloties divās vai trīs grupās. Grupas sāk dziedāt pēc kārtas (otra grupa notīs ir atzīmēta ar zvaigznīti *). Kad Sutartine dzied trīs grupas (sutartine triple), vienlaicīgi dzied tikai divas grupas, viena grupa izlaiž četrus taktus un tad pievienojas, lai dziedātu nākamo pantiņu. Tā kā dziesmā ir daudz asu līdzskaņu, intonācijas un ritikas precizitāte ir ļoti svarīga, un ritms bieži tiek izpildīts saasināti. Sutartīnes beigas iezīmē "sutartīnes" sauciens, ko pēc jēgpilna teksta pabeigšanas izdod pirmā grupa, un tas ir dziesmas noslēgums.
- Iesakām dziesmu dziedāt vairākas reizes, ieklausoties līdzskaņu un ritma kombinācijās. Lietuvieši cenšas panākt meditatīvu dziedāšanu. Tāpēc izpildiet Sutartinē vairākas reizes, līdz sajūtat, ka nedomājat par dziedāšanu.
- Dziesmai var pievienot ķermeņa perkusijas vai izveidot vienkāršu horeogrāfiju. Piemēram, dziedātāji nāk uz priekšu vai pagriežas, sākot dziedāt jaunu pantiņu. Ļaujiet skolēniem pašiem veidot kustības.
- Sutartīnes var aranžēt dažādos veidos: dziedot tikai melodiju un pievienojot pavadījumu; pievienojot trešo balsi; pārmaiņus dziedot vienu balsi un divas balsis. Sutartīnes ir ļoti atvērtas dažādiem radošiem meklējumiem. Katrs kora vadītājs var izveidot savu aranžējumu. Idejas par to, kā to varētu izdarīt, skatiet zemāk esošajās saitēs.

Papildu informācija par Sutartines

Videos

Par Sutartines: https://www.youtube.com/watch?v=Wij_cgVGOxw

Sutartinės, lietuvių daugdaļīgās dziesmas, UNESCO:

<https://ich.unesco.org/en/RL/sutartins-lithuanian-multipart-songs-00433>

Skolēni veic Sutartine:

<https://www.youtube.com/watch?v=zeEnhIRteiA>

https://www.youtube.com/watch?v=l4IPmaq_FA8

Sutartine-Elektroniskā versija:

<https://www.youtube.com/watch?v=yNd5IEWQxls>

Sutartine - folkroka versija:

<https://www.youtube.com/watch?v=4jR2AlyOcul>

<https://www.youtube.com/watch?v=Azj-kUOol3A>

Sutartines. Lietuvas Pana flautas:

<https://www.youtube.com/watch?v=S--UCm44hnc>

[https://in-voice.schools.ac.cy/wp-content/uploads/2024/04/Titivity-](https://in-voice.schools.ac.cy/wp-content/uploads/2024/04/Titivity-tatatoj_SATBsolo_full_score.pdf)

tatatoj_SATBsolo_full_score.pdf Užaugo liepa - profesionāli sakārtota sutartine

<https://www.youtube.com/watch?v=2ozNpnAyJ08>

Mūsu partnere no Latvijas, komponiste Laura Jēkabsone aranžēja šo dziesmu speciāli projektam. Tās pirmo lappusi varat aplūkot nākamajā lapā. Pilnu partitūru varat atrast šeit

https://in-voice.schools.ac.cy/wp-content/uploads/2024/04/Titivity-tatatoj_SATBsolo_full_score.pdf

Titity, tatatoj

Lithuanian folksong arr. L.Jekabsone

$\text{♩} = 90$ **A** *mf*

Solo1
1. Ti - ti - ty, ta - ta - toj, kas ti gra - žiai triū - bi - jo? Ti - ti - ty, ta - ta - toj,

Solo2
mf
1. Ti - ti - ty, ta - ta - toj,

7

Solo1
kas ti gra - žiai triū - bi - jo? Ti - ti - ty, ta - ta - toj, kas ti gra - žiai triū - bi - jo?

Solo2
kas ti gra - žiai triū - bi - jo? Ti - ti - ty, ta - ta - toj, kas ti gra - žiai triū - bi - jo?

13 **B**

Solo1
2. Ti - ti - ty, ta - ta - toj, mū - su bro - laliai triū - bi - jo? Ti - ti - ty, ta - ta - toj,

Solo2
Ti - ti - ty, ta - ta - toj, kas ti gra - žiai triū - bi - jo? 2. Ti - ti - ty, ta - ta - toj,

S *P*
Mm, Mm,

A *P*
Mm, Mm,

T. *P*
Mm, Mm,

B *P*
Mm, Mm,

Kypriaki Serenata

[Kipras serenāde]

Cyprus

Mūzika: Christos Stavrinides

Teksti: ņemti no Kipras tautasdziesmām

Kipras serenātes [Cypriot Serenade] galvenā ideja ir balstīta uz mūžīgo tradīciju, kad vīrietis mīļākais ilgojas un aicina savu mīļoto sievieti parādīties pie viņas loga, lai ieraudzītu viņas seju. Attiecīgi galvenā tēma ir nepacietība un salds satraukums, kas caurvij skaņdarbu kā tā sirsnīgais mugurkauls, un tā sadzīvo ar divām tradicionālām kipriešu dziesmām - Triantafillia (Rožu krūms, 1. pantiņš) un Psintri Vasilizia (Tintri Vasilizia, 2. pantiņš). Abas ir simboliskas mīlestības, ilgas un nostalgijas dziesmas Kipras kultūrā un ar pantiņiem, tiltiņiem un interlūdijām liriski un muzikāli iejaucas, sakrīt un papildina Serenātes galveno tēmu un visu skaņdarbu. Un tas viss, kamēr "Thoupi" [Θουπί], Kipras Scops Owl (dzirdams dziesmas studijas versijā), ir vienīgais liecinieks šim slepenajam, nemirstīgajam rituālam.

Ierakstīšana un video:

<https://youtu.be/BY8qV8LRXAY?feature=shared>

<https://youtu.be/haZe9m3rNDc?feature=shared>

Teksti

Transliteration

Latviešu valodas tulkojums

Έφκα καλή μου στο
παραθύρι

Efka kali mou sto parathyri

Nāc pie loga, mana mīļā

να μου δροσίσεις καρκιάν
τζιαι σσιή λη

na mou drosis karkian tjai
shili

Lai remdina manu sirdi un
lūpas

Κότσινη τριανταφυλιά μου
α να σε δω

Kotshini triantafilia mou a na
se do

Mans sarkanais rožu krūms,
nāc un ļauj man tevi redzēt

έφκα γρουσή φέξε στην
καρ κιά μου μια μαθκιά
σου μόν'

efka grousi tjai fexe stin karkia
mia mathkia sou mon'

Nāc un iepriecini manu sirdi ar
vienu vienīgu skatienu uz tevi.

έφκα π'έξω στο στενόν
σου για να μου δώσ'η
μυρωθκιά σου φως μου

efka p'exo sto stenon sou gia
na mou dos'i mirothkia sou
fos mou

Nāc ārā alejā un ļauj man
sajust tavu smaržu, ko man
sūta mana gaisma

έφκα στο παραθύριν κόρη
το γυάλενον

efka sto parathiri kori to
gialenon

Nāc pie stikla loga

να δω το πρόσωπό σου το
σιμιδάλενον

na do to prosopo sou to
simigdalenenon

un ļauj man ieraudzīt tavu
spožo seju

καλή μου να 'φεξεις
φεγγάρι για να μου
σκορπίσεις το φως σου

kali mou na fexis feggari gia
na mou skorpisis to fos sou ah

Mana mīļā, mirdzi kā mēness
man.

να μου γιάνεις τον καημό

na mou gianis ton kaimo

Uzklausiet izrunu: <https://youtu.be/j-9xQ4YlktA>

Ieteikumi izpildījumam (sniedz komponists)

Ķermeņa perkusiju daļu var izpildīt divējādi:

1 Vislabāk, sadalot kori/ansambli divās grupās - P1 un P2.

2 Alternatīvi P1 un P2 var piešķirt diviem kora dalībniekiem.

Hand Clap un Stamp ir jāizpilda visam korim. 3. Scenārijā Nr. 1 (P1 un P2 veic koris) dažos gadījumos, kad Klauvējas un Lāpu izpilda vienā taktā, priekšroka jādod Klauvējai.

P1: Augšējā līnija - pirkstu lappuses, apakšējā līnija - Laps.

Svilpīte: Švīkstes tembram jābūt līdzīgam Kīpras skropstes (Θουπί/Thoupi) saucienam, kā tas dzirdams skaņdarba studijas versijā. Tā jāizpilda vienam spēlētājam.

<https://soundcloud.com/christosstavrinides>

Cypriot Serenata

INTRO

Composition: Christos Stavrinides

A ♩ = 105

Soprano

Mezzo-Soprano

Alto *mp*

Contra-Alto

Whistle

P1 - Laps w/Fingers snaps

P2 - Chest

ALL - Hand Claps

ALL - Stamp

8

S.

M-S.

A.

C.

Wh.

P1

P2

Cl.

St.

thi ri na mou dro si sis kar kian tzie shi li

gia na mou dro si seis tzie ka rkian tzie shi li ah

© C.Stavrinides 2018

36 **D** VERSE 2 - PSINTRI VASILITZIA

S. *mp*
ef ka sto pa ra

M-S. *mf*
ka sto pa ra thi ri ko ri to gia le non ef ka sto pa ra

A. *mp*
ef ka ka li mou sto pa ra thi ri na mou dro

C. *mp*
gia na mou dro

D

Wh. *f*

P1 *f*

P2 *f*

Cl.

St.

41

S.
thi ri ko ri to gia le non

M-S.
thi ri ko ri to gia le non nq do to pro so

A.
si sis kar kian tzie shi li ah ef ka feg -

C.
si sis tzie kar kian tzie shi li ah ef ka feg -

Wh.

P1

P2

Cl.

St.

4

C BRIDGE 1 $\text{♩} = 110$ *accel.*

S. *p* sto pa ra thi ri *p*

M-S. li na mou dro si sis ta *mf*

A. ef ka ka li mou sto pa ra thi ri gia na mou dro *mp*

C. sto pa ra thi ri

Wh. *accel.*

P1

P2 *pp*

Cl.

St.

C $\text{♩} = 140$

S. *mp* sto pa ra thi ri *p* *ff*

M-S. shi li Ef *mf*

A. si sis kar kian tzie shi li

C. na mou dro si sis

$\text{♩} = 140$

Wh.

P1

P2 *p*

Cl.

St.

22

S. mi ro thkia sou fos do s'i mi ro thkia mou gia ni

M-S. mi ro thkia sou fos mou na mou gia ni

A. mi ro thkia sou do s'i mi ro thkia sou na mou gia ni

C. mi ro thkia sou do s'i mi ro thkia sou na mou gia ni

Wh.

P1

P2

Cl.

St.

26

S. ton ka imo

M-S. ton ka im'ef ka ka

A. ton ka imo ah

C. ton ka imo

Wh.

P1

P2

Cl.

St.

B VERSE 1 - TRIANTAFILLIA 1

13

S. *mp* mia math kia sou_

M-S. Ko_ tshi_ ni tria nta_ fi_ lia mou a_ na se do

A. *p* ef ka_ grou si fe xe stin kar kia mou a_ ma_ thkia

C. ef ka_ grou si tzie fe xe stin kar kia mia math kia sou_ mon'

B

Wh. P1 P2 Cl. St.

18

S. ef_ ka_ p'e xo sto_ ste_ non sou_ gia_ na mou do s'i

M-S. ef_ ka_ p'e xo sto_ ste_ non gia_ na mou do s'i

A. *p* ef ka_ mes sto ste_ non sou_ gia_ na mou do s'i

C. ef ka_ mes sto ste_ non sou_ gia_ na mou do s'i

Wh. P1 P2 Cl. St.

45

S. na do to pro so

M-S. po sou to si mig da le non na do to pro so

A. ga ri mou sto pa ra thi ri gia na me dro

C. ga ri mou sto pa ra thi ri gia na me dro

Wh.

P1

P2

Cl.

St.

49

S. po sou to si mig da le

M-S. po sou to si mig da le

A. si sis grou si mou mon'

C. si sis grou si mou mon'

Wh.

P1

P2

Cl.

St.

82

S. na mou dro si sis kar kian tzie shi li mon'

M-S.

A. na mou dro si sis kar kian tzie shi li mon'

C.

Wh.

P1

P2

Cl.

St.

86 **H** TRIANTAFILLIA 2

S. ef ka ka li mou pas sto pa ra thi ri gia na mou dro

M-S. Ko tshi ni tria nta fyl lia mou

mf

A. ef ka ka li mou pas sto pa ra thi ri gia na mou dro

C. Ko tshi ni tria nta fyl lia mou

H

Wh.

P1

P2

Cl.

St.

10

75

S. li mou pas to pa ra thi ri ah

M-S.

A. li mou sto pa ra thi ri

C. li mou pas to pa ra thi ri

Wh.

P1

P2

Cl.

St.

78 **G** INTERLUDE

S. ef ka ka li mou pas sto pa ra thi ri gia

M-S.

A. gia

C.

G

Wh.

P1

P2

Cl.

St.

68

S. po sou pas to pa ra thi ri na do to pro so

M-S. po sou to si mig da le non na do to pro so

A. li mou pas to pa ra thi ri na mou dro

C. li mou pas to pa ra thi ri gia na mou dro

Wh. P1 P2 Cl. St.

72

S. po sou to si mig da le n'ef ka ka

M-S. po sou to si mig da le non

A. si sis tin kar kian mon' ef ka ka

C. si sis tin kar kian mon' ef ka ka

Wh. P1 P2 Cl. St.

F VERSE 3 - PSINTRI VASILITZIA

59

S. ef ka ka li mou pas to pa ra thi ri gia na mou dro

M-S. ka sto pa ra thi ri ko ri to gia le non ef ka sto pa ra

A. ef ka ka li mou sto pa ra thi ri *mp* na mou dro

C. gia na mou dro

F

Wh. P1 P2 Cl. St.

64

S. si sis tzie kar kian tzie shi li na do to pro so

M-S. thy ri ko ri to gia le non na do to pro so

A. si sis kar kian tzie shi li ef ka ka *mf*

C. si sis tzie kar kian tzie shi li ah ef ka ka

Wh. P1 P2 Cl. St.

7

E BRIDGE 2

51

mp

S. non gia na mou dro si sis tzie

M-S. non

A. ef ka ka li mou sto pa ra thi ri gia na mou dro si sis

C. ef ka ka li mou pas to pa ra thi ri gia na mou dro si sis tzie

E

Wh. P1 P2 Cl. St.

57

S. kar kian tzie shi li ah *mf*

M-S. Ef

A. kar kian tziai shi li ah

C. kar kian tzie shi li

Wh. P1 P2 Cl. St.

109

S. li mou sto pa ra thi ri

M-S.

A. li mou sto pa ra thi ri

C. li mou pas sto pa ra thi ri gia

Wh.

P1

P2

Cl.

St.

112 FINALE

S. na mou gia nis ton ka i

M-S. na mou gia nis ton ka i

A. na mou gia nis ton ka i

C. na mou gia nis ton ka i

Wh.

P1

P2

Cl.

St.

101

S. to pro so po sou to si mig da le non e

M-S. do to pro so po sou to si mig da le non na

A. to pro so po sou to si mig da le non e

C. do to pro so po sou to si mig da le non mo non na

Wh.

P1

P2

Cl.

St.

105

S. se pe ri me no feg ga ri mou ef ka ka

M-S. do to pro so po pou m'a na sti se

A. se pe ri me no feg ga ri mou ef ka ka

C. do to pro so po sou to si mig da le n'ef ka ka

Wh.

P1

P2

Cl.

St.

91

S.

M-S.

A.

C.

Wh.

P1

P2

Cl.

St.

95

S.

M-S.

A.

C.

Wh.

P1

P2

Cl.

St.

♩ = 10

116 **molto rall.**

S. m'ef ka ka li mou sto pa ra thi ri

M-S. m'ef ka ka li mou sto pa ra thi ri

A. m'ef ka ka li mou sto pa ra thi ri

C. m'ef ka ka li mou pas sto pa ra thi ri

molto rall.

Wh.

P1

P2

Cl.

St. *f*

© Ch. Stavrinides 2018

Siúil, a Rúin

Īrija

"Siúil, a Rúin" ("Walk, Darling") ir tradicionāla Īru makaroniska dziesma ar Teksti Īru un angļu valodā. Dziesma tiek stāstīta no jaunas sievietes perspektīvas, kuras mīļotais ir spiests bēgt no Īrijas. Atsauce uz "karali Džeimsu" un "savvaļas zosīm" attiecas uz laiku, kad saskaņā ar Limerikas līgumu 1691. gadā pēc Vilhelmitu kara beigām Īrijā aizbrauca Īru jēkabītu armija.

Pastāv daudzi šīs dziesmas varianti, tostarp "Siúil, a Ghrá" ("Ej, mīlestība") un "Johnny has gone for a soldier" ("Džonijs ir aizgājis par karavīru"), kas ir amerikāņu variants, kurš datējams ar Revolūcijas karu.

Īru grupas Clannad tradicionālās interpretācijas ieraksts ir atrodams zemāk redzamajā saitē:
https://www.youtube.com/watch?v=ogdxae_2uj4

Papildu resursi par "Siúil a Rúin"

Teksts (tradicionālais)
Siúil a Rúin (Ej, mīļais)
Es vēlos būt uz tā kalna
Tur es sēdētu un raudātu.
Un katra asara grieztos dzirnavās
Is go dtéigh tú, a mhuirín slán.
(Un tu, mīļais, būtu drošībā)

Siúil, siúil, siúil a rúin
(Ej, ej, ej, ej, mīļais)
Siúil go socair agus siúil go ciúin
(Ejiet droši un ejiet mierīgi)
Siúil go ghin doras agus éiligh liom
(Ej cauri durvīm un aizlido kopā ar mani)
Is go dtéigh tu, a mhuirín slán
(Un tu, mīļais, būsi drošībā). His hair was black, his eyes were blue
Viņa roka bija stingra, viņa vārds bija patiens.
Es vēlos savā sirdī būt kopā ar tevi

Is go dtéigh tu, a mhuirnín, slán.

Es pārdodu savu plauktiņu, es pārdodu savu ripu
Es pārdodu savu vienīgo vērpjamo ripu
Lai nopirktu manai mīlestībai tērauda zobenu
Is go dtéigh tu, a mhuirnín, slán.

Bet, kad karalis Džeimss bija spiests bēgt
Savvaļas zosis izpleta spārnus uz jūru
Un aiznesa manu mīlestību prom no manis
Is go dtéigh tu, a mhuirnín, slán.

Es vēlos, lai karalis atgrieztos valdīt
Un manu īsto mīlestību atgrieztu
Es vēlos, es vēlos, es vēlos vēltīgi
Is go dtéigh tu, a mhuirnín, slán.

Es krāsošu savu apakšsegu, es to krāsošu sarkanu.
Un apkārt pasaulei es maīzi lūdzīšu.
Lai atrastu savu mīlestību dzīvu vai mirušu
Is go dtéigh tu, a mhuirnín, slán.
Un tagad mana mīlestība ir aizbraukusi uz Franciju
Lai meklētu savu laimi, lai virzītos uz priekšu
Ja viņš kādreiz atgriezīsies, tā ir tikai iespēja.
Is go dtéigh tu, a mhuirnín, slán.

Siúil a Rúin īpaši šim projektam aranžējusi mūsu Latvijas partnere, komponiste Laura Jēkabsons. Nākamajā lappusē varat aplūkot aranžējuma pirmo lapu. Spiediet šeit, lai izpētītu pilnu aranžējumu:

https://in-voice.schools.ac.cy/wp-content/uploads/2024/04/Siula_nun_ruin_full_score.pdf

SSA

$\text{J} = 90$

$\text{J} = 90$

Tā kā šī ir makaroniska dziesma, kurā apvienotas divas valodas - īru (galiešu) un angļu, līdzīgi kā daudzās senās īru dziesmās, dziesmai ir vismaz divi nozīmju slāņi: pirmkārt, par skumjām, ko stāstītājs izjūt par savu mīloto, kurš devies karā; otrkārt, par skumjām, ko tolaik izjuta daudzi īri, jo viņu varoņi un vadoņi atradās trimdā, kad visu salu pārvaldīja briti. Vārdus "Siúil a Rúin" var tulkot kā "Ej, mana mīlestība". Šīs dziesmas teksts un moll modālā tonalitāte vēstī par skumjām, savukārt temps ir andante - burtiski pastaigas temps.

Metodoloģiskie un veikspējas ieteikumi

Iespējamās idejas mēģinājumiem pirms kora partiju apgūšanas vai to apgūšanas laikā

1. Izlasiet dziesmas pantus angļu valodā un pārrunājiet, kāds stāsts tajā ir. Ko tas var mums pastāstīt par varu un privilēģijām (vai varas un privilēģiju trūkumu) iesaistītajiem cilvēkiem? Pārrunājiet, kā dažos pantos mainās un/vai pastiprinās emocijas. Izveidojiet dažas kustības, lai parādītu šīs izmaiņas no pantiņa uz pantiņu.

2. Praktizējiet dziesmas ritmiku (lasot vai pēc dzirdes), īpaši pievēršot uzmanību "punktētajiem ritmiem": un "skotu snap". Komponējiet īsus skaņdarbus grupās, izmantojot šos un dažus citus dziesmas ritma modeļus ar ķermeņa perkusijām.

3. Izlasiet un noklausieties īru valodas (galiešu valodas) vārdus. Trenējieties teikt šos vārdus, staigājot pa savu mēģinājumu telpu.

4. Klausieties komponistes Lauras Jēkabsones sagatavoto MP3 failu, neieskatoties partitūrā. Pavadijumu atskaņo digitālajās klavierēs, savukārt kora partijas dzirdamas ksilofona pavadījumā. Noskaidrojiet, vai varat noteikt, kuras daļas ir: a) ievads/interlūdijs/koda; b) pantiņš(-i); c) refrēns vai koris. Kā grupa izlemiet, kuras kustības vislabāk atbilst katrai daļai, un pēc tam vēlreiz atskaņojiet visu dziesmu, mainot kustības atbilstoši katrai daļai. Pēc vairākām noklausīšanās reizēm visi varētu dziedāt līdz refrēnam, skatot "oo" katru reizi, kad tas atgriežas.

5. Šī skaņdarba tonalitāte lielākoties ir "lah" jeb eoliskā (dabiskā minorā). Taču komponists ir pievienojis ievaddaļu un postlūdiņu, kas liecina arī par "doh" jeb jonijas (dabiskā mažora) modi. Tas piešķir skaņdarbam zināmu noslēpumainību, īpaši ar G mažora akordu beigās, un atspoguļo teksta divas valodas, kā arī vairākas tā nozīmes. Praktizējieties dziedāt abus šosodus augšupejošā un lejupejošā veidā. Pēc tam atkārtojiet šos rakstus, sakārtojot tos kā divdaļīgus un pēc tam trīsdaļīgus kanonus (katra daļa nāk divas notis aiz iepriekšējās daļas). Varētu arī praktizēt abas modes pretēji kustībai (divas daļas). Radošākam darbam skolēni varētu individuāli vai kopīgi sacerēt īsu trīskāršu formas vokālu, kurā apvienoti abi modi (strādājot galvenokārt pēc dzirdes).

6. Tā vietā, lai mācītos skaņdarbu no sākuma līdz beigām, jūs varētu sākt ar vienbalsīgo daļu (otro pantiņu) un pēc tam pakāpeniski pāriet uz daļām divās un trīs daļās. Visas balsis varētu pievienoties solo dziedātājiem agrīno mēģinājumu laikā, lai visi izjustu, stāstot visu teksta stāstu.

7. Kad skaņdarbs ir apgūts un iegaumēts, apsveriet iespēju pievienot dažas no 1. punktā eksperimentētajām daļām. Īpaši apsveriet iespēju pievienot kādu kustību, kad sākat refrēnu uz vārda "Siúíl" ("Staigāt").

Veikspējas piezīmes

Izvēlēto solo partiju var dziedāt individuāli vai neliela grupa.

Šo SSA dziesmas aranžējumu var pielāgot arī kā tradicionālās dziesmas izpildījumu vienbalsīgi ar klavieru pavadījumu vai kā vienbalsīgu izpildījumu, kurā refrēns tiek dziedāts tikai divās daļās.

Izmantojot piemērotas tehnoloģijas, kora grupas dalībnieki varētu eksperimentēt, sacerēt un ierakstīt atmosfērisku dziesmu, ko apvienot ar dzīvu klavieru pavadījumu skaņdarba sākumā un beigās vai kā ievaddaļu.

Trīs refrāni, ko Komponiste Laura Jēkabsone

Latvija

Refrain nr.1

*Latvian folksong "Čekulaina zīle dziedā"

methodology by Laura Jēkabsone

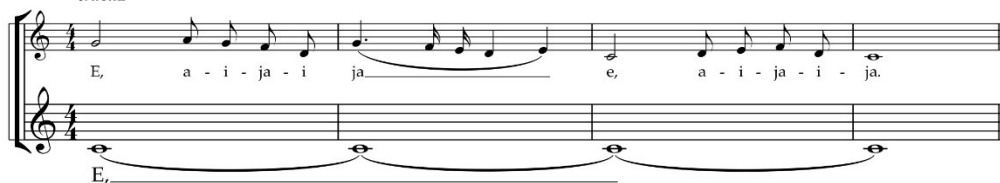
*track1

Add a *drone note "c"

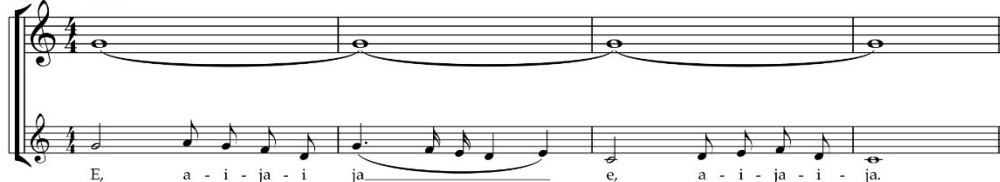
*drone - a continuous humming sound.

*track2

*Add a drone note "g"

*track3

*Add both drone notes "c" un "g" together

*track4

@Latvian Voices

Refrain nr. 1 "Cekulaina zīle dzieda" [The Crested Tit Sings]

Refrēns ir īsa dziesmas vai dzejoļa daļa, kas tiek atkārtota, īpaši starp pantiem. Latviešu tautasdziesmās ir daudz refrānu piemēru. Šis konkrētais ir no dziesmas "Cekulaina zīle dzieda". Refrāna teksts ir vokāls jeb burti bez īpašas nozīmes.

Video:

Latviešu dūdu un bungu mūzikas grupa "Auļi":

<https://www.youtube.com/watch?v=31zNXIQ54yq>

2

*Be creative and chose your own harmony using more than 2 sounds at the same time. For the inspiration start with these 4 examples.

*Add some rhythm.

Klausies 1. refrēnu šeit:

<https://youtu.be/db-P6uqdvWY>

Ieteicamā metodoloģija

- Vispirms apgūstiet melodiju, klausoties ierakstu [1. dziesma].
- Sadaliet dziedātājus divās grupās, vienai grupai dziedot drone skaņu "c", bet otrai - melodiju. Klausieties audioierakstu [2. ieraksts].
- Sadaliet dziedātājus divās grupās, vienai grupai dziedot drone skaņu "g", bet otrai - melodiju. Klausieties audioierakstu [3. dziesma]
- Sadaliet dziedātājus trijās grupās, no kurām viena grupa dziedās drone skaņu "g", viena grupa dziedās drone skaņu "c", bet trešā grupa dziedās melodiju. Klausieties audioierakstu [4. dziesma]
- Izmēģiniet dažādas harmonijas [5. dziesma; 6. dziesma; 7. dziesma; 8. dziesma]. Izveidojiet savu!
- Pievienojiet ritmu [9. dziesma].

- Kad dziedātāji ir apguvuši visus harmonijas variantus, viņi var improvizēt un veidot organizētas pārejas no harmonijas uz harmoniju.

Refrain nr. 2 "Kālabadi galdiņam" [How about a table]

*Latvian folksong *Kālabadi galdiņam*

Laura Jēkabsone

Track_1

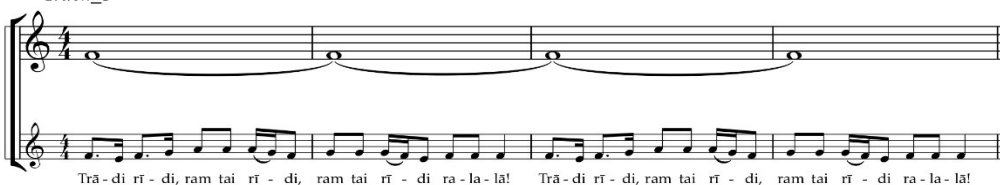
* Add a drone note "c"

Track_2

* Add a drone note "f"

Track_3

* Add a drone note "c" and "f"

Track_4

@Latvian Voices

Klausieties Refrain 2 šeit:
<https://youtu.be/PCeURh3Dzvo>

Refrēns ir īsa dziesmas vai dzejoļa daļa, kas tiek atkārtota, īpaši starp pantiem. Latviešu tautasdziesmās ir daudz refrānu piemēru. Šis konkrētais ir no dziesmas "Kālabadi galdiņam". Refrāna teksts ir vokāls jeb burti bez īpašas nozīmes.

*Be creative and chose your own drones.
For the inspiration start with 4 examples

Track_9

Video:

Emīls Dārziņš mixed choir sings "Kālabadi galdiņam", arranged by J. Ustinskovs:

<https://www.youtube.com/watch?v=mKhUpnA9IL4>

Recom Metodoloģiskie un veiktspējas ieteikumi

- Vispirms apgūstiet melodiju, klausoties ierakstu [1. dziesma].
- Sadaliet dziedātājus divās grupās, vienai grupai dziedot drone skaņu "c", bet otrai - melodiju. Klausieties audioierakstu [2. ieraksts].
- Sadaliet dziedātājus divās grupās, vienai grupai dziedot drone skaņu "f", bet otrai - melodiju. Klausieties audioierakstu [3. ieraksts].
- Sadaliet dziedātājus trīs grupās, vienai grupai dziedot dronu skaņu "f", otrai grupai dziedot dronu skaņu "c" un trešajai grupai dziedot melodiju. Klausīties audio [4. skaņu ieraksts]. Izmēģiniet dažādas harmonijas [5. dziesma; 6. dziesma; 7. dziesma; 8. dziesma]. Izveidojiet savu!
- Pievienojiet ritmu [9. dziesma].
- Kad dziedātāji ir apguvuši visus harmonijas variantus, viņi var improvizēt un veidot organizētas pārejas no harmonijas uz harmoniju.

Refrain nr. 3 "Rotā"

Vārda "rotā" nozīmi varētu tulkot kā "rotāt", "izrotāt". Tas ir tautasdziesmās par sauli un vasaras saulgriežiem dziedāta refrēna teksts.

A

Ro - - - tā, ro - - - tā

Ro - tā, ro - tā ro - tā, ro - tā

Ro - tā, ro - tā ro - tā, ro - tā

Ro - tā, ro - tā ro - tā, ro - tā

din-di-gi din-di-gi din-di-gi din-di-gi din-di-gi din

ka - ka - ka - ka - ka__ ka - ka - ka - ka - ka - ka__ ka

B

Mmm_____

C

The image displays six staves of musical notation in 3/4 time, each featuring a different rhythmic pattern for the letter 'C'. The notes are placed on the first line of the staff, and the lyrics below them are 'Ē - ē - ē,' and 'ē - ē - ē'.

Staff 1: Quarter note, quarter note, quarter note, quarter note, quarter note, quarter note.
Lyrics: Ē - ē - ē, ē - ē - ē

Staff 2: Quarter note, quarter note, quarter note, quarter note, quarter note, quarter note.
Lyrics: Ē - ē - ē, ē - ē - ē

Staff 3: Quarter note, quarter note, quarter note, quarter note, quarter note, quarter note.
Lyrics: Ē - ē, ē - ē

Staff 4: Quarter note, quarter note, quarter note, quarter note, quarter note, quarter note.
Lyrics: ē - - - ē - ē,

Staff 5: Quarter note, quarter note, quarter note, quarter note, quarter note, quarter note.
Lyrics: ē - - - ē - ē

Staff 6: Quarter note, quarter note, quarter note, quarter note, quarter note, quarter note.
Lyrics: ē - - - ē

Metodoloģiskie un veikspējas ieteikumi

- Uzziniet visas 13 tēmas no prezentācijas un audioierakstiem.
- Ļaujiet dziedātājiem katram izvēlēties vienu motīvu no A grupas un dziedāt kopā vienā tempā, katram dziedot savu izvēlēto motīvu.
- Lai dziedātāji katrs izvēlas vienu motīvu no B grupas un dzied kopā vienā tempā, katrs dziedot savu izvēlēto motīvu.
- B daļā lielākā daļa grupas dzied dotās skaņas, bet 3-5 cilvēki, atkarībā no grupas lieluma, improvizē.
- Diriģents sagatavo kartītes ar simboliem A, B, C vai sarunājas ar dziedātājiem par konkrētu zīmi katrai dziesmas daļai. Izvēlas tempu un dzied saskaņā ar diriģenta izvēlēto daļu secību. B daļa var būt rubato.
- Nākamais šī uzdevuma līmenis ir tad, kad dziedātāji paši izdomā motīvus.

Skolēnu balss nostiprināšana kora klasē, izmantojot BandLab lietojumprogrammu

Radošā procesa paradigma skolēnu muzikālajos darbos, izmantojot BandLab lietojumprogrammu. Skolēnu muzikālo jaunradi iedvesmoja kora/klares stundā izpildītās dziesmas, kas ir iekļautas šajā projekta E-grāmatā.

Tādēļ šeit ir sniegti dažādi metodiski ieteikumi:

1 Skolotājs/kora vadītājs māca skolēniem dziesmu (lūdz, skatiet attiecīgi metodiskos un izpildījuma ieteikumus dziesmām).

2 Skolēni izpilda dziesmu (kā tas ir E-grāmatas partitūrā).

3 Improvizācijas spēle: vispirms visas klares grupā un pēc tam arī nelielos ansambļos, ievērojot turpmāk minētās vadlīnijas:

- Izmantojiet dziesmas Teksti ritmu.
- Izveidojiet mazus ostinati, kurus pēc tam var kārtot un cilpot.
- Izpētīt vokālo spēli, iedvesmojoties no dziesmas harmonijas

4. Kad dziesma ir izpētīta, skolēnus var iepazīstināt ar BandLab un kā pirmo soli viņi mēģina ierakstīt savu balsi un pēc tam pievienot otru dziesmu (skatīt IN-Voice4Mpowerment BandLab Tutorial 1 video). <https://youtu.be/MRqdpjsjFwa8?si=MwVmfVpqp93epW2D>).

5. Pēc tam skolotājs/kora vadītājs iniciē projektu un kā vadlīnijas pievieno pavadošo dziesmu ar akordiem. Skolēnu grupas strādās pie dziesmas iedvesmotiem muzikāliem darbiem, izmantojot BandLab sadarbības funkciju (sk. 2. IN-Voice4Mpowerment BandLab Tutorial 2 video). <https://youtu.be/zXWgYcTKPDs?si=yX-loQn0UPe3CIHy>).

Padomi: Izmantojiet Miro lietotni, lai organizētu procesu/platformu; izmantojiet forumu, lai radītu jautājumus par projektu, un koplietošanas mapi, lai sniegtu norādījumus un uzglabātu materiālus).

Ļaujiet skolēniem izlemt, kāda loma viņiem būs radošajā procesā. Daži skolēni var vēlēties ierakstīt vokālo partiju, citi var izvēlēties pievienot instrumentālās cilpas, rediģēt dziesmu, izveidot dziesmas vāku u. c. Katrs skolēns var dot savu ieguldījumu radošajā procesā.

6. Skolēni iedvesmojas viens no otra improvizētajiem ierakstiem un veido savu skaņdarbu, veidojot vokālo skaņdarbu slāņus, klausoties viens otra improvizācijas (skat. IN-Voice4Mpowerment BandLab Tutorial 3 Video https://youtu.be/1s_p9PxScY8?si=TIR-WpiupFRDY_vn). Katrs skolēns dod savu ieguldījumu radīšanā reāllaikā, un skolotājs/koriādes vadītājs atvieglo procesu, sniedzot atgriezenisko saiti radošā procesa laikā.

7. Pēc tam materiāls tiek rediģēts, un galarezultāts (pēc grupas pārdomām un ideju apmaiņas forumā), ar kuru visi grupas dalībnieki ir apmierināti, kļūst par kopīgā muzikālā darba galīgo versiju. BandLab kopdarbības izmantošana ļauj skolēniem radoši muzikāli savienoties.

UZDEVUMS ŠĪS E-GRĀMATAS LIETOTĀJAM!

Kopā ar saviem skolēniem piedalieties šajā daudzu valstu sadarbības iniciatīvā ar dziesmu "Evening Rise". Izmantojiet tālāk norādīto saiti, lai piedalītos sadarbības projektā BandLab.

[https://get-bandlab.app.link/invite-link?\\$canonical_url=https://www.bandlab.com/join/qjc4luj&\\$fallback_url=https://www.bandlab.com/join/qjc4luj](https://get-bandlab.app.link/invite-link?$canonical_url=https://www.bandlab.com/join/qjc4luj&$fallback_url=https://www.bandlab.com/join/qjc4luj)

'Evening Rise' no In-Voice4Mpowerment koncerta

<https://youtu.be/j69By1bGWVA>

MINISTRY OF EDUCATION
SPORT AND YOUTH

Center for Social
Innovation

Catvian® Voices

musikene